DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 232. SZÁM. *Debrecen, 1937 október 14 csütörtök* ÁRA 12 FILLÉR

Klebelsberg Kunó emlékezete

Halálának ötödik évfordulója alkalmából

Gróf Klebelsberg Kunó Tisza István mellett nőtt fel. A miniszterelnökségen a nemzetiségi ügyosztályt vezette. Már halála előtt rámutatott a magyar élet két legsulyosabb bajára. Memorandumot készített, amelyben azt kívánta, hogy a nemzetiségi területek helyett a magyar Alföldön a törzsökös magyar fajtájú lakosság körében terjesszék a műveltséget, itt építsenek iskolát, létesítsenek közintézményeket. A liberális kormányok, melyeknek csak neve volt liberális, mert valójában igazi nacionalista kormányok voltak, a mai megszállt területen élő magyarságot, ennek nyelvét akarták megvédeni, a magyar nyelvet terjeszteni. Ugyanakkor a magyar Alföld azonban kellő számú iskola nélkül maradt.

A másik kitűnő rálátása az volt, hogy kellő telepítési politikával az Alföld és Erdély különben kivándorló népét a határszélekre kell telepíteni. Ma, amikor kezünkben van a statisztika anyaga és látjuk, hogy az erdélyi nagy birtok a háború előtt és még a háború alatt is milyen könnyelműen adta el birtokát román kézre, akkor látjuk, hogy Klebelsberg Kunó már fiatal korában mennyire felismerte a magyar sors döntő problémáit. 1916-ban nevezte ki Tisza István kultuszminiszteri államtitkárnak és a forradalmi szünet után 1931-ig tartó kultuszminisztersége alatt egyik legnagyobb és legszenvedélyesebb alkotó miniszterünk lett. Mintha érezte volna, hogy a sors kevés időt adott számára, hogy élete és alkotóereje derekán szólítja el a könyörtelen sors, szinte lázas gyorsasággal hintette tele az egész országot alkotásaival. Klebelsberg Kunó építette Magyarországon a legtöbb elemi és gazdasági iskolát, ő létesített kereskedelmi, gazdasági és ipari iskolákat és egészségügyi intézményeket, akkor, amikor a gazdasági konjunktúra ezeket lehetővé tette. Életében legtöbbet a két vidéki egyetemért támadták. Ez a támadás méltatlan és igazságtalan volt, mert azokat a törvényeket, melyek a két vidéki egyetem felállítását elhatározták, nem az ő miniszterségе alatt hozták és ő csak az előző törvényhozások akaratát hajtotta végre. Az összeomlástól haláláig eltelt 12 esztendő tettekben és alkotásokban leggazdagabb korszakok közé tartozik a magyar történelemben. Az elesett országot talpraállítani a nemzetnek elesett lelkét felegyenesíteni, a jobb jövő reményét benne elhinteni és az egyetemes műveltséget olyan magasra emelni, hogy toronyként emelkedjék Keleteurópa népei fölé, ez volt élete programmja . . .

Egyik beszédében azt mondja, hogy a nemzet széles rétegeit át kell hatni annak a belső igazságnak, hogy legműveltebb nemzetnek kell lennünk Európának ezen a részén.

„Amit az összeomlás után eddig sikerült elérni, azt jórészt a Kormányzó és gróf Bethlen István miniszterelnöknek köszönhetjük. De a felülről jövő támogatás nem elég. Szükség van magyar nemzet nagy tömegeiből alulról feltörő lelkesedés lendítőerejére. Azért járom az országot a román határtól az osztrák határig, a cseh határtól a déli határig, hogy mindezzel hangsúlyozzam a városok, a tanyák népének a nagy közművelődési célkitűzésnek sorsdöntő hatását."

Csak most méri fel a magyar közélet, mit vesztett gróf Klebelsberg Kunó volt kultuszminiszter halálával. Idézzük szellemét, a magyar államférfiak égboltján annyi fényes csillag közt is egyre fényesebben tündöklő csillagot, mert ráillik a költő mondása, „Nőttön nő tiszta fénye, amint időben és térben távozik".

A döntő angol miniszter-tanács eredménye még egy utolsó kísérlet...

Ha az ujabb kísérlet kudarccal végződnék, uj fejezete nyilik a spanyol polgárháborunak

London, okt. 13. Szerdán délelőtt 11 órakor összeült az angol minisztertanács amelytől általánosságban nagyjelentőégü határozatokat vártak, főleg a spanyol kérdésben.

A minisztertanács **két óra 25 percig tartott.** Erre a hétre nem hivnak össze ujabb minisztertanácsot.

A Reuter Iroda parlamenti szolgálata valószinünek tartja, hogy **a semlegességi bizottságnak még egy alkalmat adnak, hogy foglalkozzék az önkéntesek kérdésével.** Az időkorlátozás kérdése további megfontolás tárgya lesz. Politikai körökben azt hiszik, hogy az időkorlátozás nem kivánatos mindaddig, **amig nincs bizonyiték arról, hogy a bizottság halogatja a döntést.**

London, október 13. A király szerdán hosszabb magánkihallgatáson fogadta Chamberlain miniszterelnököt a Buckingham palotában.

A minisztertanácson *Eden* ismertette a kormánnyal a francia kormány nézeteit, amelyet Chorbin, a francia nagykövet vele tegnap közölt.

A minisztertanács a Press Assotiation szerint alaposan mérlegelte azokat a nézeteket s ennek alapján tágabb keretű megegyezés jött létre Anglia és Franciaország között.

1. Megállapodtak abban, hogy újabb közös erőfeszitést tegyenek a semlegességi bizottság útján a spanyol polgárháborúval kapcsolatban a megegyezés létrehozása érdekében, de ezt a kísérletet szigorú időkorlátozásnak vetik alá.

2. Ha az újabb kísérlet is kudarccal végződnék, az angol és francia kormányok meggyőződése szerint a spanyol polgárháborút illetően a jelenlegi állapot nem tartható tovább fenn.

Az utóbbi pont ismét azt a lehetőséget veti fel, hogy *megnyitják a pyreneusi határt hadianyagok szállítása számára a valenciai kormány javára.* A megegyezés egyébként fontos engedményt tesz az olasz álláspontnak, amely szerint *az önkéntesek kérdését a semlegességi bizottságnak kell megoldani.* Lord Plymuth haladéktalanul, valószínüleg még péntekre összehivja a semlegességi bizottságot.

A miniszlertanács elveiette a japánellenes bojkott tervét

London, október 13. A Reuter Iroda politikai szolgálata úgy értesül, hogy a mai minisztertanács a távolkeleti helyzettel is foglalkozott. Az a nézet jutott kifejezésre, hogy a jelen körülmények között gyakorlatilag nem valósítható meg az a javaslat, hogy Anglia bojkottálja Japánt.

A francia álláspont

A lapjelentések szerint *Chorbin* francia nagykövet a következőket közölte *Eden* külügyminiszterrel:

1. Hajlandó felfüggeszteni azt a fenyegetését, hogy megnyitja a pyrenneusi határokat; 2. rövid időhatárt szab az összes idegen önkéntesek elszállításához Spanyolországból; 3. követeli, hogy haladéktalanul hívják össze a semlegességi bizottságot, hogy haladéktalanul készítse el az önkéntesek elszállításának tervét. Franciaország ezt a semlegességi terv megmentését célzó utolsó kísérletnek tekinti.

Sikertelenség esetén Anglia teljes mérvü közreműködését várja a következőkben: 1. A pyrenneusi határok azonnali megnyitása. 2. Minorca-sziget békés megszállása a francia haderők által, annak ellensúlyozására, hogy a Baleári-szigetcsoport többi szigete olasz ellenőrzés alatt áll. A terv sikere esetén megadnák mindkét küzdő félnek a hadviselő jogot.

„A francia-belga szövetség a multé"

Németország garantálja Belgium területi épségét, minden erejével megvédi a belga határokat Jegyzékváltás Németország és Belgium között

Berlin, október 13. Báró *Neurath* német birodalmi külügyminiszter és vicomtes *Jaques D'Avignon* a német birodalmi külügyminiszteriumban szerdán délben nagyfontosságú jegyzékeket cserélt ki.

A német kormány a következő nyilatkozatot teszi:

1. A német kormány tudomásul veszi azt a felfogást, amelyet a belga kormány saját illetékessége alapján kifejezésre juttatott, nevezetesen

a) tudomásul veszi, hogy a belga kormány teljes szuverenitása birtokában a függetlenség politikáját akarja folytatni, továbbá, hogy

b) a belga kormány szilárd elhatározással kész arra, hogy Belgium határait minden erejével megvédi bármilyen támadás vagy betörés ellen és megakadályozza, hogy Belgium területét más állam ellen irányuló támadás céljából átvonulásra, avagy szárazföldi, tengeri vagy légi hadászati támpontként használják fel és ennek megakadályozására Belgium védelmét kellő hatásos formában szervezi meg.

2. *A német kormány megállapítja, hogy Belgium sérthetetlen-*

— **Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek** a rendkivül enyhén ható **természetes Ferenc József keserűvíz** reggel éhgyomorra egy kis pohárral — **nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy** igen könnyű, lágy székletétet és kielégitő emésztést biztosit. **Kérdezze meg orvosát.**

sége és területi épsége a nyugati hatalmak közös érdeke. Ugyanakkor kifejezésre juttatja azt az elhatározását, hogy Belgium sérthetetlenségét és területi épségét semmiféle körülmények között nem veszélyezteti és mindenkor tiszteletben tartja a belga területet, kivéve természetesen azt az esetet, ha Belgium valamely fegyveres viszály során, amelybe Németország bele van bonyolódva, résztvenne a Németország ellen irányuló katonai akcióban.

3. *A német kormány az angol és a francia kormányhoz hasonlóan kész arra, hogy Belgiumot támogassa abban az esetben, ha Belgiumot külső támadás érné.*

A jegyzéket *Neurath* báró külügyminiszter irta alá.

A belga jegyzék a legnagyobb elégtétellel veszi tudomásul a fentebbi nyilatkozatot és ezért a belga kormány a legőszintébb köszönetét fejezi ki.

A jegyzékváltással kapcsolatban német illetékes helyen hosszabb közleményt hoztak nyilvánosságra, amely többek között hangsúlyozza, hogy a német jegyzéknek az a célja, hogy az új nyugati egyezmény aláirásának időpontjáig tisztázza Németországnak Belgium nemzetközi helyzetével kapcsolatosan elfoglalt álláspontját.

A német birodalmi kormány — hangsúlyozza a nyilatkozat — ezek után joggal mondhatja, hogy ez önzetlen és nagyjelentőségű lépésével ismét lényegesen hozzájárult az európai béke biztosításához.

Rómában örömmel fogadták . . .

Róma, október 13. Rómában nagy örömmel fogadták Németország és Belgium között megkötött barátsági és támadást kizáró szerződést. Hivatalos körök kijelentése szerint Róma ebben a lépésben Berlin békeakaratának újabb jelét látja.

Virginio Gajda a Giornale D'Italia mai vezércikkében a következőket irja:

A francia-belga szövetség már a multé. Németország körülkerítésének egyik szakasza ismét összeomlott. A római egyezmények, valamint Németországnak Lengyelországgal, majd Ausztriával történt kibékülése után most ez a lépés is jelentősen hozzájárult a béke biztosításához, Európa egyik veszélyeztetett részén.

A belga külügyminiszter nyilatkozata

Brüsszel, október 13. *Spaak* külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, akikkel közölte a német és belga kormány között történt jegyzékváltást. *A német nyilatkozat nagy mértékben elősegiti az európai béke megszilárditásának ügyét. A ma történt jegyzékváltás nem változtat Belgium népszövetségi kötelezettségein.*

Francia államtanács lesz

***Páris*, október 13.** *Chautemps* **miniszterelnök elnöklésével szerdán délután tartott minisztertanácson előkészitették a csütörtök délelőtt megtartandó államtanács anyagát. Az államtanácson majdnem kizárólag az olasz válaszjegyzék nyomán előállott helyzetet vitatják meg.**

HURKA: tüdős, véres, májas Bődétől

Ma Debrecenbe érkezik az észt kultuszminiszter és Hóman kultuszminiszter

Aláirták az észt-magyar kulturegyezményt

Budapest, okt. 13. Szerdán délelőtt tiz órakor ünnepélyes keretek között aláirták az Országos Széchenyi-könyvtár Apponyi-termében az észt-magyar kulturális egyezményt. Észt részről Alexander Jaakson kultuszminiszter és Johan Vasar minisztériumi igazgató, magyar részről pedig Hóman Bálint kultuszminiszter, Tasnády Nagy András és Szily Kálmán államtitkárok és báró Villani Lajos követségi tanácsos vett részt az aktuson.

Délben Kánya Kálmán külügyminiszter adott villásreggelit a Nemzeti Kaszinóban az észt kultuszminiszter tiszteletére.

Hivatalosan nyilvánosságra hozták az észt-magyar kulturális egyezmény szövegét. Az egyezmény 16 cikkelybe foglalja azokat az intézkedéseket, amelyek a két testvérnép kulturális éritnkezésének kimélyitését és intézményessé tételét szolgálják. Megállapitják többek között, hogy **mindkét kormány kölcsönösen elősegiti a másik ország nyelvének egyetemi oktatását, közös munkaprogramot dolgoznak ki a nyelvtudomány, néprajz, régészet és östörténelem** egymást kölcsönösen érdeklő vonatkozásainak közös kutatására.

két kormány továbbá megszervezi **az egyetemi és főiskolai tanárok cseréjét.** Az egyezmény gondoskodik aztán kölcsönösen a magyar és észt diákok **utazásáról és tanulmányutjáról és elősegiti a tanulmányutakat, a diákcserét**, valamint a nyári diáktáborozások rendezését.

Budapest, okt. 13. Aleksander Jaakson észt közoktatásügyi miniszter szerdán délután a József nádor müszaki és gazdaságtudományi egyetemen tett látogatást. Az üdvözlések után Jaakson miniszter az egyetem könyvtárát kereste fel, majd megtekintette az Aero dinamikai intézetet.

Szerda este résztvett az Operaház előadásán. Az észt miniszter, amikor Hóman Bálint kultuszminiszter társaságában megjelent a páholyban, a közönség lelkesen megtapsolta. A zenekar először az **észt, majd a magyar Himnuszt** játszotta. Utána Hunyadi László került szinre. Előadás után az Operaház büfféjében szükkörü estebéd volt a miniszter tiszteletére, aki ezután Hóman miniszter kiséretében a pályaudvarra hajtatott s az **éjszakai vonattal Debrecenbe utazott.**

A debreceni program

A Budapesten tartózkodó Aleksander **Jaakson** észt kultuszminiszter, **Hóman** Bálint kultuszminiszter, **Szily** Kálmán és **Tasnádi Nagy** András államtitkárok, valamint több miniszteri főtisztviselő kiséretében ma hajnalban érkeznek Debrecenbe, de a vasuti hálókocsit csak reggel 9 órakor hagyják el, amikor is a pályaudvaron ünnepélyes fogadtatás lesz. **Fáy István** főispán és **Kölcsey Sándor** polgármester fogadják a vendégeket, akik azután a központi egyetemre hajtatnak, hol dr **Csikesz Sándor** rektor az egyetemi tanács nevében fogadja őket. Az észt kultuszminiszter kiséretével együtt megtekinti a közkonti egyetemet, **ezt valószinüleg meghallgat egy-két előadást is.** A rektor villásreggelit ad a vendégek tiszteletére, mely alatt a Kántus énekszámokat ad elő. A délelőtit programhoz tartozik **még a klinikák és a Déri muzeum megtekintése, majd a domonostannyai állami iskolába látogatnak el a vendégek, ahol a** tanerők mintatanitást mutatnak be.

Délben a főispánál zártkörü diszebéd lesz, majd a pallagi gazdasági akadémiára hajtatnak a vendégek, amelyet megszemlélnek és a délutáni gyorsvonattal utaznak vissza a fővárosba.

Az észt vendég tiszteletére a városházán kitüzik az észt zászlót. A középületekre és a főutvonalon levő magánházakra pedig magyar nemzeti zászlót tüznek.

Lázár igazságügyminiszter beszéde a kecskeméti ref. egyházmegye közgyülésén

„Idejekorán fel kell ismerni a pogány sátáni gondolatokat, akármilyen köpenyegben is jönnek felénk."

Kecskemét, okt. 13. A kecskeméti református egyházmegye folyó évi rendes közgyülését október 12-én tartotta Ókécskén. A közgyülésre Ókécskére érkezett az egyházmegye gondnoka, **Lázár Andor** igazságügyminiszter. Az igazságügyminiszter gondnoki megnyitó beszédében többek között a következőket mondotta:

— Ha egy egyház fenn akarja tartanj tagjainak hitét, akkor fel kell vérteznie magát minden támadások ellen, amelyek a keresztyén egyházakat nap-nap mellett érik. Két módja van ezeknek a támadásoknak manapság világszerte. Az első mód **a pogányság feltámadása Krisztus uralma ellen,** amely szerte az egész világon mindenütt véres küzdelmeket eredményez. **Idejekorán fel kell ismernünk ezeket a pogány sátáni gondolatokat, akármilyen köpenyegben is jönnek felénk.** Tudnunk kell, hogy az a kéz, amely onnan felénk nyul, bennünket nem az üdvösség, hanem a kárhozat felé vezet. Azonban nem mindig jön felismerhet alakban felénk ez a keresztyénységet és a kálvinizmust bomlasztó sátáni gondolat.

— Néha a hitnek álarcába öltözve., a felekezeti gondolatoknak a teljességét hangsulyozva jön felénk és törekvése az, hogy azoknak az elenlteteknek kiélezése utján, amelyek mint különbségek elválasztanak bennünket keresztény testvéreinktől, gyengitsen mindnyájunkat és ellenálló erőnket, azt a krisztusi erőt, amely egyedül képes a pogány gondolatot legyőzni.

— Én a kálvinizmus gondolatáról is akarok egy-két szót szólni ezzel kapcsolatban. Itt magyar hazánkban senki sem tudta olyan tökéletesen megvalósitani **a nemzeti gondolatnak a hitbeli gondolattal teljes harmóniáját, mint a magyar kálvinizmus.** Őrizzük, ápoljuk ezt a tulajdonságát egyházunknak, amely mindig ennek az országnak biztos pillérévé teszi kálvinista egyházunkat.

A nagy tetszéssel fogadott gondnoki megnyitó után **Kun Zsigmond** esperes terjesztette elő esperesi jelentését.

A Vatikán lapja a békéről

Róma, október 13. Az „Osservatore Romano" a Vatikánváros félhivatalosa mai számában Della Torre gróf főszerkesztő jelzésvel ellátott cikkben Roosevelt és Chamberlain legutóbbi beszédéből kiindulva rámutat arra, — **nem véletlen, hogy a világ legnagyobb nemzeteinek vezetői a béke fenntartására hivják fel a nemzeteket.** — A cikk ezután ismerteti az egyház ismételt állásfoglalásait, a béke fenntartása mellett. Végül feleleveníti XI. Pius pápának két év előtti nagy békeszózatát, amelyben felhivta a világ figyelmét a háború borzalmaira.

Páris cáfolja a mozgósitási hirt

Páris, okt. 13. Külföldi lapokban az a hir terjedt el, hogy Franciaországban a külpolitikai fejleményekre tekintettel **több tartalékos évjáratot behivnak.** A hadügyminisztérium a leghatározottabban megcáfolja ezt a hirt.

Péntekre egybehivják a benemavatkozási bizottságot

London, október 13. Az *Ewening News* szerint *Eden* külügyminiszter és *Chorbin* francia nagykövet megegyezett abban, hogy péntekre egybehivják a benemavatkozási bizottságot. Londonban remélik, hogy a közeli hetekben a benemavatkozási bizottság munkája révén enyhülés következik be. Arra számitanak, hogy a közeljövőben nyilvánosságra kerülnek az új francia-angol javaslatok.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma a hőmérséklet a déli és középső megyékben elérte a 14—15 fokot, valamivel hűvösebb volt az északnyugati, északi határszél, ahol csak 12—13 fokot mértek. Eső csak jelentéktelen mennyiség volt az északkeleti határmegyékben.

Jóslás: **Mérsékelt északi szél, néhány helyen kisebb futó eső, éjjel egyké helyen gyenge talajmenti fagy, főleg a nyugati megyékben ködképződés A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.**

IRÓGÉP eladás, csere **HURAY,** parkamara T: 17-93

Nemcsak bombákkal, hanem röpiratokkal is harcolnak a japánok

Felszólítják a kinai katonákat, hogy dobják elfegyverüket és fejenként egy dollárt igérnek nekik.

London, okt. 13. A japánok szerdán ragyogó napsütésben **inditották meg ujból Sanghai elleni támadásukat szárazföldön, vizen és tengeren.** Főként Kiavangnál és Csapeinél bombázták hajnal óta mértani rendszerességgel a kinai hadálláokat. A japán repülőgépek bombákon kivül röpiratokat dobtak le, amelyekben **felszólítják a kinai katonákat, hogy dobják el fegyverüket, mert minden ellentállás hiábavaló** és a japánok egy dollárt fizetnek fejenként a kinai katonaszökevényeknek. **A kinaiak erre még erősebb ágyu- és géppuskatüzzel feleltek,** de a sanghaii japán főhadiszállás képviselője mosolyogva jósolta: nemsokára kétmilió dollárt fizethetünk ki.

A japán repülők egyik bombája mintegy 5 lábnyira robbant fel az egyik angol lövészezred egyik századának őrházától. Az őrháznak csak a teteje szakadt be, de senki sem sebesült meg. Az angol parancsnokság azonnal tiltakozott. Szuignan tartományban a japánok közelednek a tartomány fővárosához.

Sötétségbe borult Budapest — megvolt az első légvédelmi gyakorlat

A gyakorlat kitünően sikerült, repülőgépről a sötét város felett nem lehetett tájékozódni

Budapest, október 13. Szerdán éjjel volt Budapesten és a környező városokban és községekben az első légvédelmi gyakorlat. A rendőrség már hétfőn megkezdte nagy tisztogató munkáját, amelynek célja az volt, hogy eltávolítsa azokat az elemeket, akik veszélyesek lehetnek a közbiztonság szempontjából. A razziák során mintegy ezer embert fogtak össze.

3000 rendőr teljesitett szolgálatot és 1500 pedig a középületeket őrizte.

A gyakorlat első része 10 óra 35 perckor kezdődött, amikor a közvilágítás mindenütt a legszükségesebb méretekre csökkent. Ettől az időtől kezdve a villamosok és autók csak 6 kilométeres sebességgel haladtak. *Fél 11 órakor a fényreklámok lángszórói kialudtak,* a kirakatok elsötétültek, a házszámtáblák apró világitásait is kioltották.

Fél 12 órakor »az ellenséges repülőgépek« megjelenése pillanatában a főváros 10 pontján felállított szirénák megszólaltak és három percig tartó búgással adtak jelt a teljes elsötétítésre.

A szirénajelre pillanatok alatt teljes sötétség borult a fővárosra,

a lámpák kialudtak, csupán a legfontosabb útkereszteződéseknél maradt égve egy-egy félig elsötétített lámpa.

A villamosok, autók és autóbuszok megálltak,

így várták be az elsötétítés végét.

A város felett *megfigyelő repülőgép* keringett, amely állandóan figyelte az elsötétítés eredményét.

A repülőgép rádió útján adta le megfigyeléseit, amely szerint a teljes elsötétítés után szinte lehetetlen a repülőgép tájékozódása.

A repülőgép megfigyelője szerint a teljes elsötétülés ideje alatt Budapest felett semmiféle fényforrást nem tudtak észrevenni.

Éjfélkor újra megszólaltak a szirénák, amelyek tudomásra adták, hogy vége a légvédelmi gyakorlatnak. Ujból kigyulladtak a város fényreklámjai és lámpái. Az elsötétítés időtartama alatt semmiféle rendőri intézkedésre szükség nem volt, sem a mentőknek, sem a tűzoltóknak dolguk nem akadt.

Elragadó szépek az uj
SELFIX
pulloverek
Hozza
LORD uri divat

Kisérteties volt...

Egy debreceni utas telefonbeszámolója

Egy debreceni utas, ki este a sínautóval utazott Budapestre, még az éjjel telefonon felhívta szerkesztőségünket és beszámolt benyomásairól az elsötétített Budapestről.

— *Mikor vonatunk Budapest felé közeledett, már teljesen lefüggönyözték az ablakokat és kék lámpákat szereltek fel a fülkékben.* Emellett az utasok nem olvashattak, de egymást láthatták. Én a vezető mellől figyeltem a tájat. *Különös volt, hogy míg máskor már 11 kilométerre Budapesttől feldereng a világváros éjszakai fénye, apró fényfoltok tünnek elő mind nagyobb és nagyobb számban, most koromsötétben száguldott a vonat 70 kilométeres sebességgel.* Az utasok megkapaszkodtak, valami bizonytalan érzést nyújtott a sötétség.

— *Fél 12 órakor éppen az elsötétítési gyakorlat kellős közepén ért be vonatunk a keleti pályaudvarra. A hatalmas épület is teljesen koromsötétségbe burkolózott.* — Amint kijutottunk a sötét pályaudvarról, megint csak teljes sötétség fogadott bennünket. *A forgalom teljesen szünetelt. Az autók a járda szélén álltak, rengeteg ember volt az uccén és érdekes volt, hogy beszédüket is lehalkitották, valami ösztönszerü érzéstől vezettetve.* Pedig erre igazán nem volt szükség. Beszélni hangosan is lehetett volna.

— *Felhőtlen éjszaka volt és így a gyalogjárók az úttesten, amely most teljesen szabad volt, nyugodtan közlekedhettek. Én is az út közepén mentem szállásomra. Kisérteties és szinte félelmetes hatással volt az emberre az elsötétített város, a levegőben repülőgépek keringtek, csak ez a zaj hallatszott.* Meg kell állapitani, hogy a közönség nagyon fegyelmezetten viselkedett, mindenki tudta kötelességét, *valamennyi ház minden ablaka teljesen sötét volt* és sehonnan sem szürődött ki fény. Tizenkét órakor felgyultak a lámpák és bizony a felszabadulás jóleső érzését hozták magukkal.

Vígszinház
JENNY JUGO és Otto Tressler parádés vigjátéka:
Viktória 3 vőlegénye
(DOVERI KALAND)
Vidám fejezetek Angl a legnagyobb királynőjének életéből.
Bemutató ma!

Cseh megszállott területi ügyvéd autója elütött egy lovastisztet a Nagyerdőn

A tiszt könnyebb sérülést szenvedett, a ló lába hat helyen eltört

Könnyen végzetessé válható karambol történt a napokban a Nagyerdőn. Jenei György m. kir. hadnagy két társával együtt a Vilmos Császár körúton lovagolt a Leveles csárda és Köztemető közötti részen.

Nyugodt galoppban folytatták útjukat, amikor hirtelen oldalról egy külföldi rendszámú autó robogott elő és szabálytalanul hajtva, elgázolta Jenei György hadnagy lovát. A karambol következtében a hadnagy is leesett a lóról és kisebb, nyolcnapon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az elgázolt ló azonban nem tudott felemelkedni s fájdalmas nyerítéssel vonaglott a földön.

A későbbi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen állatnak hat helyen tört el a lába és agyon kellett lőni, hogy kínjaitól megszabadítsák.

Az S. 17.559 rendszámú autó az összeütközés után ötven méterrel távolabb megállt és az autóban három rokon hölgy társaságában ülő **dr. Gyürky Ákos cseh megszállott területi, nyitrai ügyvéd a sérült tiszt segítségére sietett. Majd szabályszerűen igazolta magát s védekezésül azt adta elő, hogy nem ismerte a nagyerdei utakat s ez okozta azt, hogy nekihajtott a lovas tisztnek.**

A rendőrség megindította gázolás ügyében a vizsgálatot. Az elgázolt ló a kincstár tulajdona volt s értéke 1200 pengő.

Gyermekgyilkosság rémhire a Burgondia uccán

Az állitólag megfojtott gyermekről kiderült, hogy köhögés ölte meg

Nagy izgalmat váltott ki a tegnapi nap folyamán egy rémhir. A Burgundia ucca 13. számu házban meghalt Krasznai Gizella 4 éves kislány. A gyermek haláláról hozzátartozói értesitették a hatóságokat s egy orvos ki is szált a halál okának megállapitására.

Az orvosnak gyanus volt a haláleset s jelentésében előadta, hogy a gyermek halálát valószinüleg fojtogatás okozta. A gyanus halálesetről aztán értesitették a rendőrséget és ügyészséget s **megindult a vizsgálat a rejtélyes eset tisztázására.**

A rendőrségi vizsgálattal párhuzamosan két orvosszakértővel is megvizsgáltatták a gyermek hulláját. **A vizsgálat aztán megállapitota, hogy nincsen szó gyermekgyilkosságról. A kis Krasznai Gizella halálát szamárköhögés okozta. A gyenge fizikumu gyermek egy heves köhögési roham következtében megfulladt s ezért gondolta az orvos, hogy a kislányt megfojtották.** A szamárköhögés következtében beállt fulladás ugyanis könnyen összetéveszthető az erőszakos fojtogatás folytán beállott halállal.

Miután a Krasznai Gizella halálesetének rejtélye ilyenmódon tisztázódott, a rendőrség megszüntette a vizsgálatot.

— **A Szovjetunió területén ismét több kivégzés történt.** Többek között kivegezték egy árvaház négy alkalmazottját, mert állitólag mérkezett cukrászsüteményekkel tömeges megbetegedéseket idéztek elő. Vladivosztokban államellenes tevékenység miatt kivégeztek három mezőgazdasági munkást, mig a Kaukázus északi részén pedig egy gabonaraktár hat alkalmazottját itélték halálra. Tizenöt mezőgazdasági és vasúti hivatalnokot itéltek halálra, mezőgazdasági rombolás, illetőleg vasúti balesetek szándékos felidézése miatt.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rán'ott ponty.

PFUJ!

Október 12-i számunkban »Ami a közönséget igazán érdekli« cím alatt válaszoltunk a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« indokolatlan támadására. Felvetettük a kérdést, hogy ennek a lapnak az irányitói, az úgynevezett lapfelügyelő bizottság tagjai, mint *Fáy István* főispán, *Rásó István* alispán azonositják-e magukat az ő felügyeletükre bizott ujság szóbanforgó cikkének hangjával, gyanúsító tendenciájával és még néhány kérdést tettünk fel, melyeket ezúttal éppen a mi olvasóközönségünk előtt feleslegesnek vélünk ismételni.

Már akkor annak a meggyőződésünknek adtunk kifejezést, hogy lehetetlennek tartjuk, hogy a fenti urak egyetértenének a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« támadásának alaptalanul gyanúsító hangjával. Most abban a helyzetben vagyunk, hogy megállapíthatjuk és semmiképpen sem tudjuk elhinni, hogy a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« tegnapi számában megjelent »*Phü, phü, phü*...« című szennyes hangú viszontválasszal azonosítanák magukat, — annak tartalmával, minősíthetetlen stílusával legtávolabbiakban is egyetértenének.

De ismerve a debreceni közönség jóizlését és gondolkodását, politikailag bármely oldalon álljék is, azt sem bírjuk elhinni, hogy a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« olvasói közül akadjon akár egy is, aki helyeselné azt a kloaka-hangot, melyen a D. U. szóbanforgó cikke íródott és mikor lapját az olvasó a reggelihez megkapta, ne fordult volna el undorral ettől az ocsmány fogalmazványtól, amilyenhez fogható a magyar sajtóban még nem látott napvilágot, de még a legmocskolódóbb röpiratban sem. *Az a stílus, mely vendéglők, kávéházak W. C.-jét veszi témául és abban vájkál, joggal kelt undort és megbotránkozást minden emberben.* Erre valóban csak egy lehet a válasz: *Pfuj.*

Mindazok, akik olvasták azt az undorító közleményt, felháborodásuknak adtak kifejezést. Öreg emberek, kik félévszázad óta olvasnak ujságot, a legteljesebb megütközéssel hangoztatták, hogy olyan izléstelen, undorító fogalmazványt magyar ujságban még nem olvastak. Nemcsak önmagát alacsonyítja le az olyan lap, mely ilyen trágár cikknek helyet ad, hanem elsősorban saját olvasóközönségét, de egyidejűleg a magyar sajtót is. De lehetetlen, hogy az, aki ezt a cikket elkövette, tudatában lett volna annak, hogy *mivel tartozik azon urak méltóságának, kik a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld« felett a felügyeletet és irányitást gyakorolják*, kiket most, bár bizonyosan nem tudtak annak az ocsmány cikknek a megjelenéséről, olyan szituációba hozott, mely minden lehet, csak kellemes nem.

Mi magunk *a jóizlés nevében* felmentve érezzük magunkat, hogy ilyen minősíthetetlenül mocskos haugú cikkel vitába szálljunk, arra »érdemben« válaszoljunk, ami márcsak zagyvaságánál fogva is lehetetlen. Ezért csak egy szóból áll a válaszunk, mint fentebb is jeleztük és ez az egy szó: *Pfuj!*

A kormány sajtója Debrecenben a »Debreczeni Ujság—Hajdúföld«. Nem tudjuk elképzelni, hogy a kormány és pártja tekintélyének használna, hogy itteni lapjában a magyar sajtóban példa nélkül álló durva és visszataszító stílust igyekeznek meghonosítani.

Néhai Rákosi Jenő mondta, hogy *minden város sajtója olyan, amilyent megérdemel.* De a jóizlésű tisztes debreceni közönség *mást érdemel, mint azt, hogy a kormánysajtó hasábjain »kloakacikkek« traktálják.*

Bocsánatkérést követel Anglia Japántól az angol autók megtámadása miatt

Hírt adtunk arról, hogy a japán repülők gépfegyverből lőttek több angol autóra, melyeken angol tisztviselők utaztak. Londoni jelentés az eset fejleményeiről a következőket írja:

A minkhangi esetről, angol nagyköveti gépkocsiknak japán repülőgépek által történt megtámadásáról a japán külügyi hivatalos képviselője kijelentette, hogy *a vizsgálat befejezése előtt nem árulhatja el a japán hivatalos álláspontot*, de azt már kijelentheti, hogy az esetről a japán sajtóban közölt jelentések megfelelnek a tényeknek.

A japán sajtó, így a félhivatalos Domei Iroda értesülése szerint mindenért kizárólag az angol nagykövetség felelős, mert: 1. a kocsik sárgára voltak festve, tehát joggal hihették, hogy azokon kinai tábornokok utaznak; 2. az angol lobogót csak akkor lehetett látni, amikor a repülők már megindították a gépfegyvertüzet; 3. a kocsik útirányát nem jelentették be előre, illetve nem a bejelentett útirányon haladtak; 4. a harmadik kocsi, a poggyászszállító gépkocsi valamivel elmaradt a többitől.

A *Daily Express* szerint az angol kormány *bocsánatkérést és biztosítékot fog követelni*, hogy hasonló esetek nem ismétlődhetnek meg. Hivatkozni fog az angol jegyzék arra, hogy a nankingi angol nagykövet elleni támadás után Japán a legnagyobb óvatosságot ígérte.

Murray repülőhadnagy, az eset angol hőse kijelentette:

— Csak azt fogadhatnám el elégtételül, hogy az a fickó, aki olyan vitézül lövöldözött rám a levegőből, üljön be a kocsiba és majd én felszállok és repülőgépről lövöldözök rá. Majd meglátjuk, hogyan tetszik neki.

Magyarország egyenjogusitását és a kisebbségi ügy rendezését sürgetik a franciák

Szerb kezdeményezés Prágában és Bukarestben

Párisi jelentés számol be arról, hogy a jugoszláv miniszterelnök a francia külügyminiszterrel tárgyalt hosszasan a Dunamedence kérdéseiről és a magyar-jugoszláv viszonyról.

A francia diplomáciát az egymásra torlódó külpolitikai szenzációk ellenére is igen nagy mértékben foglalkoztatják a Magyarország és a kisantant között folyó tárgyalások, sőt a feszült figyelmet lassanként bizonyos türelmetlenség váltotta fel. *Blum* francia helyettes miniszterelnök legutóbbi prágai tartózkodása során a cseh államférfiakkal elsősorban *a magyar fegyverkezési egyenjogúságról és a csehországi kisebbségek kérdéséről tárgyalt.* Beavatott körök értesülése szerint Leon Blum a francia kormány nevében nyomatékosan sürgette

a gyors megegyezést Csehország, illetőleg a kisantant és Magyarország között mind a fegyverkezési egyenjogúságnak Magyarország részére való megadása, mind pedig a magyar kisebbségi követelések teljesítése tekintetében.

Az utóbbi hetekben Páris egyre nagyobb nyomást gyakorolt ezekben a kérdésekben a kisantantra és Krofta cseh külügyminiszter itteni látogatása alkalmából Delbos francia külügyminiszter a közvetlenül Franciaországot érdeklő problémákon kívül kizárólag a Dunavölgyének kérdéseiről tárgyalt cseh kollégájával. Hogy mennyire előtérbe került a kisantant és Magyarország megegyezésének kérdése, mutatja az is, hogy a francia szempontból nagyfontosságú jugoszláv-francia szerződés megújításának a párisi sajtó tekintélyes része alig tulajdonít nagyobb jelentőséget, ellenben *nyomatékosan hangoztatják a francia külügyi hivatalban folyó tárgyalások rendkívüli fontosságát a Dunamedence népeinek további sorsára.*

Delbos a második napja folyó tárgyalásakon azt az óhaját fejezte ki, hogy

Jugoszlávia és Magyarország rövid időn belül a lehető legjobb viszonyba kerüljön egymással.

Félhivatalos helyen kijelentik, hogy a francia külügyminiszter pártolja a magyar fegyverkezési egyenjogúság elismerését és a kisantant vezető államférfiai közül az erre legtöbb hajlandóságot mutató

Sztojadinovics révén akarja engedékenységre birni Csehországot és főleg Romániát.

Francia diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy *Eden* brit külügyminiszter Londonban Sztojadinovics miniszterelnökkel folytatandó tárgyalásai során ugyanolyan álláspontot foglal majd el, mint Delbos francia külügyminiszter.

Albrecht főherceg hazaérkezett délamerikai utjáról

Budapest, október 13. *Albrecht* királyi herceg négyhónapos távollét után tegnap délután autón hazatért Esterházy uccai palotájába. Kevéssel utóbb megérkezett az a másik autó is, amely a királyi herceg böröndjeit hozta.

Annakidején Albrecht királyi herceg utazásához a legfantasztikusabb politikai kombinációkat fűzték, de amint kiderült, a királyi herceg magánemberként utazgatott és két sportrepülőgépével különböző délamerikai államokat látogatott meg. A királyi herceg frissen, jókedvűen ért haza hosszú délamerikai útjáról. Átöltözés után megebédelt és kiadta az utasítást, hogy egyelőre senkit sem fogad. Aztán hosszabb ideig felgyülemlett postáját olvasgatta. Albrecht királyi herceg néhány napra Magyaróvárra utazik.

A volt 39-esek bajtársi összejövetele

Mátéfy Artur ny. ezredes előadása.

A volt 39-esek tegnap este tartották az őszi évad első összejövetelét az Angol Királynő külön termében. A beszterebányai **Klein László** tábornok elnöklete alatt megtartott összejövetelen úgy tiszti, mint legénységi állománybeliek számosan jelentek meg, de az estén **Lemberkovits Alajos** ezredes vezetésével tiszti küldöttséggel képviseltette magát a Bocskay 11 gyalogezred, mely a volt 39-esek utóezrede.

Az összejövetel teljes mértékben dokumentálta a volt 39-esek összetartozását és bajtársi együttérzését az utód ezreddel.

Kiemelkedő eseménye volt az estnek **Mátéfy Artur** ny. ezredes nagyhatású, kitünő előadása a volt 39. gyalogezrednek 1914 október 15. és november 2. közötti Blozew Gorny körüli harcairól. A volt 39-esek hősies küzdelmeit visszatükröző, emelkedett szellemű hazafiasságtól izzó előadása mély benyomást tett a hallgatóságra, mely nagy tetszéssel fogadta **Mátéfy Artur** ezredes történelmi becsü fejtegetéseit.

Az előadás után a volt bajtársak a háborús emlékek felelevenítése mellett a késő éjszakai órákig maradtak együtt.

Az ujjáéledt Békessy Béla Vivó Club évadnyitó vacsorája és versenye

A Békessy Béla Vivó Club szerdán este tartotta a klub újonnan átalakított helyiségében évadnyitó versenyét és társasvacsoráját. A versenyen Debrecen legjobb vívói indultak: közöttük dr Benedek, dr Vikol, dr Hadházy, dr Ungár, Cserjés József, Gottenhuber Imre, Tóth Béla, Baloghy György, Buray Zoltán és Wiener Andor. A versenyt szép küzdelem után Gottenhuber Imre nyerte.

A pazarul újjáalakított vívóterem nappali fényáradatban úszott. Az öltözőben mindenkinek külön-külön ruhaszekrény és hideg, meleg zuhany áll rendelkezésre.

A verseny után megkezdődött a vívóklub évadnyitó vacsorája, amelyen Debrecen számos előkelősége vett részt. *Bogáthy Albert* hadbiztos-ezredes pohárköszöntőjében a klub névadományozójáról, Békessy Béláról emlékezett meg. Aztán a fiatalság táncra perdült és az előkelő társaság a legjobb hangulatban a hajnali órákig maradtak együtt.

Halálos égési sebeket szenvedett egy kisgyermek

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Józsa községben Kovács Mária 11 hónapos gyermek gyanus körülmények között meghalt. Elrendelték a vizsgálatot és dr. Vass Antal vizsgálóbírósegéd felboncoltatta a gyermek holttestét, megállapították, hogy a halált égési sebek okozták.

A kihallgatások során elmondották, hogy a gyermek a forró levest magára rántotta és attól szenvedte égési sebeit. A leves a nyakára zudult és összeégette teljesen a nyakát és mellét. Az eljárás megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a gyermek haláláért a felelősség.

Legolcsóbban kifogástalanul fest és tisztit WEISZ, Arany János ucca 20 | Egy öltöny tisztitása vasalása 3 pengő

Lelkes ünnepélyen bucsuztatták Gál Samut a Hév. igazgatóját és üdvözölték Tichy Antalt az uj igazgatót

Gál Samu: Az emberek jók, csak bánni kell velük tudni. — Tichy Antal, az uj igazgató első megnyilatkozása: Kötelességemnek tartom, hogy a személyzet szociális ügyeivel is foglalkozzam.

Lélekemelően szép ünnepség folyt le tegnap a HÉV telepén, ahol a kocsifényező műhelyt gyönyörűen feldíszítették és berendezték. A hatalmas termet teljesen megtöltötte a sokszáztőnyi közönség, melynek sorában ott voltak: dr *Kölcsey Sándor* polgármester, *Gál Samuné*, *Tichy Antalné*, dr *Válkay Bertalan* miniszteri tanácsos, *Mező Sándor*, *Sesztina Jenő*, *Zsögöd Jenő*, dr *Somlyai József*, *Fischer Jenő*, *Aberle Raymund*, dr *Pauchly Géza*, *Ary Lajos*, *Tormay Lajos*, dr *Lengyel Zoltán*, vitéz *Szily Tibor*, dr *Schmidt Félix*, dr *Vargha Elemér*, a HÉV teljes tisztikara és személyzete a szolgálatban levők kivételével, ott volt még *Czekovitz Rudolf*, a HÉV központja részéről *Gergely Vilmos* vezérigazgató, *Erdélyi Vince* igazgató, dr *Szász János* jogtanácsos. *Beöthy László* volt miniszter és dr *Kun Béla* miniszteri tanácsos a déli igazgatósági ülés után kénytelen volt a fővárosba visszautazni.

Az ünnepélyt a Himnusz eléneklése vezette be, amelyet *Szigethy Gyula* főiskolai tanár, karnagy vezénylésével a Harmonia Dalárda adott elő. Ezután dr *Tarján Oszkár* főtanácsos tartott nagyon szép és emelkedett szellemű beszédet, amelyben visszapillantást vetett Gál Samu érdemekben gazdag igazgatói működésére és arra a sok eredményre, amelyek munkáját kísérték.

— Gál Samu — mondta — nemcsak munkáltató volt, hanem munkálkodó is és nemcsak munkaadó, hanem munkát vállaló is. Egész élete nemes példaadás. A személyzettel szemben mindig szerető gondoskodással járt el. Mindenkin segített, akin csak tudott. Nagyon sokat tett a gyermekekért, akik rajongó szeretettel csüngtek rajta. Nemes alapítványának áldásait sok bajbajutott alkalmazott élvezte, a kamatokból pedig karácsonykor rendeztek gyönyörű szeretetünnepeket. Örülnek, hogy közöttük marad ezután is, a nyugalom éveiben. (Viharos taps.)

Meleg szeretettel üdvözölte Tichy Antalt, az új üzletigazgatót, akinek jöttét csupa jó hír előzte meg: emberséges ember, nagy szaktudású főnök, vezető pozicióra való férfiu.

— Boldogok vagyunk — mondotta —, hogy Gál Samu után olyan ember lesz a főnökünk, aki büszke arra, hogy vasutas, úgy beszél, hogy ember akarok lenni, mert ez azt jelenti, hogy az evangéliumi szeretet alapján áll és bizonyosan nyomába lép annak a férfiúnak, akinek örökét átveszi. Isten éltessé szeretett volt és a hivatalt most elfoglalt üzletigazgatónkat. (Hosszantartó taps, éljenzés.)

Kuthy Imréné a HÉV tizenöt tisztviselője nevében ezüst babérkoszorút nyújtott át, melyen szép üdvözlő vers és a tisztviselők neve volt bevésve.

Horváth Ferenc felügyelő költői szépségű és mély gondolatokban gazdag beszéddel búcsúztatta a Harmonia elnökét: Gál Samut, akinek életét az őszhöz hasonlította, amikor az ember visszapillant a munka nyarára. Egyenként méltatta Gál Samu alkotásait, a Harmonia Dalárdát, a segítő alapítványt, a Gál Samu gyermekbokrétát, klubot stb. Bejelentette, hogy a Harmonia közgyűlése örökös tiszteletbeli elnökévé választotta.

Majd üdvözölte Tichy Antalt, akit elnökké választottak. *Kérte, tartsa meg Gál Samu alkotásait és ha lehet, fejlessze azokat tovább.* (Viharos taps.)

Könnyeket csalt a szemekbe az a kedves és megható jelenet, amikor a jelen volt piros szíveket viselő nagy gyermekseregből kivált néhány gyermek, hogy üdvözöljék Gál Samut. Szívből jövő szavakat mondott *Fontos Magda*, majd szavalatban üdvözölték *Kálmánczhelyi Irma*, *Puskás Éva*, *Seres Laci*, *Tamás Ferenc*, *Poszpis Rózsi* és *Seres Babi*, *aki gyönyörű hatalmas himzett piros szívet nyújtott át Gál Samunak*, annak jeléül, hogy magával viszi a tiszta gyermekszívek őszinte és igaz szeretetét.

Zajos ováció követte a jelenetet és megéljenezték dr *Szeszich Gyuláné Tarján Editet is*, aki a gyermekeket betanította.

Gál Samu válasza

Könnyekig meghatva állott fel *Gál Samu* igazgató szólásra.

— Boldog vagyok — szólott —, hogy amit idejövetelemkor vállaltam, be is válthattam. Arra törekedtem, hogy *a szigort, amelyet a szolgálatvezető főnök kénytelen alkalmazni, a szív szavával enyhítsem.* Igyekeztem a szigort kerülni és a jó tettet kiterjeszteni. Ha ez sikerült, akkor megelégedéssel távozom. A Harmonia valóban a szívemhez nőtt. *Az volt a célom, hogy az emberekben a kultúrát fejlesszem. Igyekeztem őket hazafias, vallásos szellemben nevelni.* Szerepeltek március 15-én és sokszor istentiszteleteken.

— *Az a véleményem, hogy az emberek jók, az emberanyag jó, csak bánni kell tudni velük és nem szabad a fáradságot sajnálni tőlük.* Remélem, nem láttak a főnökükben ellenséget, hanem észrevették, hogy van érző szíve az igazgatójuknak.

— *Az általam tett alapítványt, mint eddig minden évben, most is 500 pengővel növelem.*

Megható volt, amikor Gál Samu a gyermekek szeretetéről beszélt, amelyet annál inkább érez, mert neki nem adott az Isten gyermeket. Mindegyiket magáénak tekintette. Köszönetet mondott a tisztviselőknek, a személyzetnek hűségükért és segítő munkájukért és külön Tarján Lilinek, amiért olyan sokat fáradt a gyermekekkel.

Beszédét így fejezte be:

— Adja Isten, hogy boldogulását még nagyobb mértékben megtalálja Tichy igazgató úr, akinek multjából valóban biztosítékot látok arranézve, hogy a személyzetnek apja lesz. Isten áldja meg mindnyájukat. (Lelkes taps, éljenzés.)

Érdekessége különben az igazgatócserének az a körülmény, hogy éppen Gál Samu hívta fel a központ figyelmét Tichy Antal kiváló képességeire és ő ajánlotta utódául az igazgatói székbe is.

Tichy Antal, az uj igazgató beszéde

Általános figyelem közepette állott fel *Tichy Antal*, az új igazgató, hogy megköszönje az üdvözlést.

— Meg kell állapitani — mondta többek között —, hogy Gál Samu nemcsak ésszel, de szívvel is vezette vállalatát. *Bizonyítja ezt az, hogy a szigorúság nem jelent feltétlenül ridegséget, a fegyelmezés nem jelent szeretetlenséget és bizonyítja azt is, hogy nincs szükség arra, hogy a vezető embernek állandóan korbács legyen a kezében.* Ellenkezőleg a szigort, fegyelmet megkövetelő igazságos vezető akkor se okoz keserűséget, ha büntetni kénytelen. Az alkalmazott teljes munkabírással, szorgalommal szolgálja kenyeret adó intézetét, ha látja a megértést, ha tudja, hogy panaszában, bajában van, aki segítse.

— Ilyen szellemben és ilyen gondolkozással vezette Gál Samu a vasut ügyeit és ez a mult engem, az utódot is kötelez. **Szivesen vállalom ezt a kötelezettséget** (taps), **mert az én felfogásom szerint is ez a helyes mód.** Kötelességemnek tartom, hogy nemcsak a hivatalos ügyeket intézzem, **hanem foglalkozzam a személyzet szociális ügyeivel is és megtartsam, — ha lehet, fejlesszem — a nagyszerüen megalkotott intézményeket.** Hálásan köszönöm a szives üdvözlést és a Harmónia elnökségét elfogadom. (Viharos taps, éljenzés.)

Diszhangverseny

Rövid szünet után megtartották a diszhangversenyt.

Nagyszerü élményt nyujtott a Harmónia, melyet biztos kézzel és nagy precizitással vezényelt Szigethy Gyula karnagy. Egyik szám ragyobb sikert aratott, mint a másik. Baja—P. Nagy Zoltán Jeligéje után Liszttől Isten zengi napkelet cimü daiát adták elő igen szépen. Huber Károly Fohászát harmonium kisérettel énekelte el a dalárda, melynek tagjai közül kitünt tisztán csengő hangjával Strebelovszki Lajos, aki a tenorszólót, Cséke Zoltán pedig a baritonszólót énekelte. A harmoniumkiséretet finom alátéstéssel Forray István karnagy látta el. Méltó befejezése volt a hangversyennek, — melynek minden számát viharos tapssal köszönte meg a hálás közönség, — Hoppe: Sürü erdő cimü népdalegyvelege.

A gyönyörüen sikerült ünnepélyről a hangverseny után a közönséget a figyelmes HÉV be is szállittatta a városba.

Kinevezések a Hév.-nél

Beöthy László volt kereskedelmi miniszter elnöklésével a Kereskedelmi Kamarában igazgatósági ülést tartott a HÉV és a Ny. HÉV igazgatósága. Ez alkalommal *Urbán Adolf* udvari tanácsos a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Gál Samu üzletigazgató működéséről. A Ny. HÉV részéről *Sesztina Jenő*, a kamara részéről pedig dr *Radó Rezső* búcsúztak Gál Samutól és üdvözölték Tichy Antalt, az új igazgatót.

Ugy *Gál Samu*, mint *Tichy Antal* szives szavakkal köszönték meg az üdvözléseket.

Dr *Gergely Vilmos* vezérigazgató ezután bejelentette, hogy a debreceni HÉV-nél az igazgatóság a következő tisztviselőket tüntette ki:

Farkas Lehel h. igazgató, *Bihari Lajos* müszaki igazgató, dr *Tarján Oszkár* törvényhatósági bizottsági tag főtanácsos, *Rásó Márton* főfelügyelő, *Molnár Mihály* főintéző és *Sarkadi Sándor* felügyelő lett.

A kitüntetések minden tekintetben érdemes tisztviselőket értek.

Az ebéd

Délben az Arany Bikában *Fáy István* főispán, *Kölcsey Sándor* polgármester és a pesti igazgatósági tagok résztvételével ebéd volt, amelyen dr *Gergely Vilmos* vezérigazgató a legnagyobb dicséret és elismerés hangján beszélt Gál Samuról, a legtökéletesebb igazgatóról, aki minden tekintetben és minden irányban rászolgált a szeretetre, bizalomra és elismerésre.

Dr *Kölcsey Sándor* polgármes-

NEM GYÁRI TÖMEGMUNKA

Saját szabászaink szabták.
Saját munkásaink varrták.
Mi a leggondosabban átvizsgáltuk.

Sötét alapon, finom divat csikozással. Társaságba, szinházba, uccára egytormán megfelel.

GRÜNFELD

Kistemplom mellett.

Tüzifát és szenet
a legjobb minőségben, legolcsóbb napiárban szállit a
Békési és Lőw fa- és szénkereskedők,
a Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R. T. debreceni képviselője.
Telep: Bánffy-utca 4. szám. Hungária malom mellett. Telefon: 19-45.

ter méltatta Gál Samu érdemeit, melyeket a várossal való jóviszony kialakítása körül szerzett. Hiszi, hogy a jövőben is meglesz a teljes egyetértés, hiszen most már a függőben volt nehéz kérdéseket elintézték. Kijelentette, hogy a közérdekű kérdésekben mindig szívesen áll a HÉV rendelkezésére.

Beőthy László elnök szintén melegh angú beszédben méltatta Gál Samu érdemeit.

Gál Samu válaszában megemlékezett Urbán Adolf udvari tanácsos gazdag érdemeiről, melyeket a DHÉV-nél töltött 53 esztendős munkásságával szerzett.

Esti bankett

Este a vasuti vendéglőben szükebb körü vacsorán vettek részt az igazgatósági tagok és a HÉV tisztviselői. Az első felköszöntőt Erdelyi Vince mondotta és szép beszédben vázolta Gál Samu nemes emberi jellemvonásait. Kérte a debreceni tisztviselőket, hogy ugyanolyan szeretettel támogassák Tichy Antalt, mint tették Gál Samuval és végezzék munkájukat ugy, mint az elmult tizennégy éven át végezték. (Taps.)

Czerkovitz Rudolf közvetlen és kedves baráti hangon tartott pohárköszöntőjében Gál Samu vasutasmultjáról mondott el „Jeleplezéseket". A budapestiek baráti üdvözletét tolmácsolta.

Gál Samu válaszában elismeréssel zólt Gergely vezérigazgató megértő támogatásáról és a Vasutforgalmi Rt. sokszor tapasztalt jóindulatáról, amellyel elősegitette a DHÉV fejlődését. Majd a tisztviselőtársaitól buesuzott és arra kérte őket, hogy vegyék körül Tichy igazgatót, aki ugyanolyan szeretettel fog velük bánni, mint ő tette.

— Ha a főnöknél megértésre talál az alkalmazott — mondotta Gál Samu, — sohasem lesz belőle fizetett ellenség.

Kérte őket, tartsák meg jó emlékezetükben.

Hatásos felköszöntőt mondott Gergely Vilmos vezérigazgató.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a társaság egészen az esti vonat indulásáig együtt maradt, akkor a pesti vendégek elutaztak.

Pap Károly 30 éves tanári jubileumának ünnepe az egyetemen

Kedves ünnepségben részesítette dr *Pap Károly* egyetemi tanárt a bölcsészettudományi kar ifjúsága tegnap délután. A magyar irodalomtörténet tudós professzora ebben az évben kezdte meg főiskolai és egyetemi tanári pályájának harmincadik évét. Ebből az alkalomból a szemináriumi gyakorlat keretében az egyik virággal feldiszített teremben ünnepelték meg tanári jubileumát. *Gidáy Endre* egyetemi gyakornok a szeminárium és az »Árpád« Bajtársi Egyesület nevében üdvözölte, kiemelve beszédében azt a szellemi irányitást, amelyet a magyar nemzeti hagyományokon nyugvó irodalom tanitásával tanitványainak nyújtott. Megköszönte azt a támogatást, amelyet ő a bajtársi egyesület életében megalakulásától kezdve a nemzeti lélek felébresztéséért, megtartásáért és megnemesitéséért kifejtett. Isten áldását kérte további munkájára. *Révész Gabriella* gyakorló tanár a végzett hallgatók nevében tolmácsolta jókivánságait s rámutatott azokra a mély és hasznos tanulságokra, amelyeket az elhangzott előadásokból merítettek. Beszédének végén rózsacsokrot nyújtott át.

A hallgatóság nevében *Szabó Magda* tanárjelölt mondott költői szárnyalású beszédet. Rámutatott beszédében az irodalomtanárok magas hivatására, akik mint olimpiai tüzet viszik és adják át hallgatóiknak az irodalom szeretetét. Megemlékezésül gyönyörű szegfücsokrot nyújtott át.

Dr *Pap Károly* meleg szavakkal köszönte meg az üdvözléseket és buzditotta a hallgatóságot azoknak az eszméknek a hirdetésére és megtartására, melyet ő magyar irodalomtörténeti előadásaiban eddig is vallott. Ez alkalommal megemlékezett Pekár Gyuláról. Méltatta Pekár Gyula mély költői lelkületét, rámutatva azokra a szoros kapcsolatokra, amelyek őt Debrecenhez fűzték, kiemelve a regényiró és politikus hervadhatatlan érdemeit. A másik kegyeletes megemlékezés Surányi Miklós, a nemrég elhunyt nagy magyar regényiró munkásságának szólt. Méltatta azt a nagy regényirói művészetet, amely Surányi regényeiben, különösen pedig a »Nápolyi asszony«-ban kifejezésre jut. A magyar irodalom még egy nagy halottjáról, Komáromi Jánosról tartott megemlékezést és szép szavakkal hirdette a kurucvilág, a katonaélet és a pataki diákvilág nagy regényirójának és elbeszélőjének emlékét. A szép ünnepség végén a hallgatóság lelkesen éljenezte a tudós professzort.

A bukaresti magyar követség telefonüzenete a debreceni ügyészségnek

A szófiai román nagykövet feleségének köszönete a magyar hatóságoknak

Hirt adtunk arról, hogy a püspökladányi országúton egy bulgár rendszámú autó elgázolta Rábay Károly 45 éves tetétleni malommunkást, aki sérülései következtében meghalt. Az autó a szófiai román követ, meghatalmazott miniszter tulajdona volt és a követ felesége ült az autóban.

A vizsgálat megállapitotta, hogy a soffőrt nem terheli gondatlanság, mert Rábay a saját vigyázatlanságának lett az áldozata. A hivatalos eljárás befejezése után a követ felesége, soffőrjével együtt tovább haladt Románia felé.

Szerdán délelőtt a bukaresti magyar követség telefonon felhivta a debreceni ügyészséget és tolmácsolta a szófiai román követ feleségének köszönetét a magyar hatóságok figyelme és udvarias magatartásáért, melyet tapasztalt a halálos gázolás következtében indult eljárás során. A román követ felesége Bukarestbe érkezése után azonnal a magyar követségre ment és kérte a követet, hogy köszönetét tolmácsolja a magyar hatóságoknak.

A szófiai követ felesége különben már a halálragázolt ember kerékpárjának árát, 150 pengőt kifizette az elhalt családjának, fizette a temetési költséget és a gázolást bejelentette annál a biztositó társaságnál is, amelynél autója bejelentve van. Az elgázolt családja igy onnan kapja meg a kártérítést. Erről az intézkedésről különben értesitették a munkás özvegyét.

Roosevelt megrázó erejü rádióbeszéde a háboru ellen

„Amerika nem nézheti tétlenül a civilizáció pusztulását."

Az Egyesült Államok elnöke, tekintettel a világpolitikai helyzetre, november 15-re rendkivüli ülésszakra hivta össze a szövetségi kongresszust.

Roosevelt elnök, az elmult este harmadik rádióbeszédét intézte a civilizált világhoz és megrázó erővel mutatott rá a háboru veszélyére és összefogásra hivta fel a békét szerető népeket. Beszédében a következőket mondotta:

— Amerika nem nézheti közömbösen, mint mennek veszendőbe a világon a civilizáció vivmányai. Szerződések sorozatával próbáltunk uj lendületet adni a világkereskedelemnek, de ha a világ elsüllyed a háboru forgatagában, a világkereskedelem teljesen megsemmisül.

Az Egyesült Államok nemcsak a mai nemzedék számára kivánják a békét biztositani, hanem gyermekeink gyermekei számára is.

A távolkeleti bonyodalmakról azt mondta az elnök, hogy „Amerika közös megegyezés s szerződés utján keresi a kinai helyzet megoldását", ezért már eleve kijelentette, hogy kész résztvenni a tervbevett kilenchatalmi tanácskozásokon, amelynek hivatása volna, hogy a nemzetek együttmüködésével megalapozza a világbékét.

Minden államnak szeme előtt kellene tartania azt az elvet, hogy az emberiség boldogulása a békés együttéléstől függ.

Jelezte az elnök, hogy a kongresszus a rendkivüli ülésszakon főleg belpolitikai kérdésekkel foglalkozik. Az emberi jólét azon alapszik, hogy az emberek az egymásközti érintkezésben az illendőségnek bizonyos alapvető szabályaihoz tartják magukat, éppenugy a világbéke alapja is az, hogy egymásközti kapcsolataikban a nemzeteknek bizonyos alapvető elveket kell elfogadniok.

— Bizom benne, hogy végül is valamennyi áliam el fogja ismerni, hogy ezeknek a szabályoknak a megsértése egyformán csapás valamennyi nemzet ügyére.

— Emlékezzenek végül vissza, — mondotta befejezésül Roosevelt, — hogy 1913 és 1921 között erősen bekapcsolódtam a világeseményekbe és ez alatt az idő alatt nemcsak azt tanultam meg, hogy mit kell tennem, hanem azt is, hogy mit kell elkerülnöm. Amerika józan esze és intelligenciája igazat fog nekem adni, ha azt mondom:

Amerika gyülöli a háborut, bizik a békében és éppen ezért kitartóan dolgozik a békéért.

Urilányok halálos sétakocsizása

Megdöbbentő szerencsétlenség áldozata lett Piskei Balázs harkai földbirtokos szép fiatal leánya, Judit és két barátnője, Mezei Margit és Domahidi Margit. A két budapesti urilány vendégségben volt Piskey Juditnál. Piskey Judit néhány nappal ezelőtt érkezett haza olaszországi utjáról, amelyen nagybátyjának, Piskey Zoltán honvéd alezredesnek a társaságában vett részt. Hazaérkezése óta pesti barátnőivel lovagolt, tenniszezett, sportolt. Tegnap délután Piskey Judit befogatta két trapperét a könnyü cséza elé és kikocsikáztak Dunavecsés felé. A gyeplőt Piskey Judit tartotta.

Sétakocsizás közben a szembejövő személyvonat mozdonyának vezetője sipjelzést adott a sorompó nélküli átjáró elé. A sipjelzéstől a két trapper megbokrosodott és elragadta a kocsit. Piskey Judit kétségbeesett erőfeszitéssel igyekezett a megvadult lovakat megfékezni, de a gyeplő kisiklott a kezéből s a következő pillanatban a kocsi lezuhant a magas töltésről és pozdorjává tört.

Piskey Judit a lovak alá került, amelyek borzalmasan összezuzták a fejét. A másik két urilány is sulyos zuzódásokat szenvedett.

A szerencsétlenséget egy arra haladó autó utasai vették észre. Ziskey Juditon már nem lehetett segiteni, őt már holtan emelték be be az autóba. A másik két leányt most kórházban ápolják.

Itélethirdetés előtt kiugrott a budapesti törvényszék emeleti ablakából egy fogoly

A hirlapirók mentették meg a haláltól

A budapesti büntető törvényszék második emeleti termében izgalmas jelenet játszódott le. Az egyik fogolynak, Flórián László üvegfuvónak a betörési ügyében készült a budapesti bíróság az itélethozatalra, amikor a vádlott hirtelen a nyitott ablakhoz ugrott és levetette magát az utcára. Az első emeletnél már megbánta tettét és megkapaszkodott az ujságirók szobájának első emeleti ablakának párkányába. A szobában tartózkodó ujságirók odarohantak és megragadták az öngyilkosjelölt kezét és behúzták a szobába.

Az üvegfuvó elveszitette eszméletét az izgalmak következtében és a fogház kórházába szállitották.

Az utcán esődület támadt és a nők sikoltozva nézték, hogyan küzdenek az ablakpárkányon az ég és föld között lebegő ember megmentéséért. Az elkeseredett embert csak négy perenyi küzdelem után tudták az ablakon át megmenteni.

Padlásbetörés az Arany János utcán

Katz Andorné Arany János utca 23. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban padlásának ajtajáról leverte a lakatot s behatolva onnan a fehérneműeket, barchet és egyéb ruhát ellopott, mintegy nyolcvan pengő értékben.

Károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozás.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Nyár szerelmese

Ha látsz sok hulló csillagot,
Az Ősz előjelét,
Ha nem hallod kis dalnokod,
A bájos fülemülét,
Ha már a rózsa elvirult,
S' bágyadt a napsúgár:
Hervadt virágos köntösét
Felöltve búcsút int feléd,
— Eltávozott a Nyár!

A „Nyárelőt" kisérte el
Hozzánk e kis madár,
Nálunk csak addig énekel,
Mig vendég itt a Nyár,
S ha elzengte búcsúdalát,
A Nyárral útra kel...
Hogy messze dél virányait,
Virággal ékes bokrait,
Ujból keresse fel!

Feledni búját, bánatát, —
Az Ősz megérkezett,
Virággal himzett sátorát,
Megosztaná veled,
De látja hulló könnyedet,
Részvéttel néz reád:
„Mert ki a Nyár szerelmese
Az nem felejti sohase
Bűbájos dalnokát!"

(Debrecen, 1937. ősszel.)

Turchányi Lajos.

— **Negyvenötszázalékos pótadó van Nagykanizsán.** Az ottani polgármester a költségvetés összeállításakor javasolt 50 százalékos pótadót ugyanis annyire szorították le hosszabb vita után. A polgármester bejelentése szerint pedig egyetlen magyar város sem fordít annyit függő kölcsönök fedezésére, mint Nagykanizsa, ahol rendőrségi palota s téli gazdasági iskola épült 350.000 pengős költséggel s repülőtér és tüzérlaktanya épül.

— **A cseh belügyminisztérium megkezdte a német emigránsoknak** a cseh-morva hegyvidékre, főleg az iglaui, nagybrodi, pilgrami és grossmeseritschi járásokba való összpontositását. Mihelyt egy emigránsnak lejár a tartózkodási engedélye, felszólitást kap a rendőrségtől, hogy költözködjék a cseh-morva hegyvidékre. Ezzel azt akarják elérni, hogy az emigránsok a határmenti területeket, valamint Prága, Brünn, Olmütz, Märisch-Ostrau és Pozsony városokat mielőbb elhagyják.

— **Nincs deficitje az olasz vasutaknak, mert olcsók a jegyek,** azt állapitja meg a vasutak évi jelentése, melyben beszámolnak arról, hogyan tudták eltüntetni a deficitet. A viteldijakat leszállitották lényegesen, mivel a vonatoknak csak járni kell, akár van utas, akár nincs és a sok olcsó jeggyel utazó ember még mindig hasznot jelent, a drága jegyek mellett üresen futó kocsik csak deficitet tartottak. Kimutatták, hogy öt millió olcsó jegyet adtak el egy évben.

— **Roosevelt a mezőgazdaság védelmére** sürgős intézkedéseket tesz. A mezőgazdasági cikkek árfolyamának további zuhanása megakadályozására november 15-re összehivta a kongresszust.

— **Reynaud volt francia pénzügyminiszter** tegnap Bécsbe érkezett, ahol előadást tartott. Délelőtt Schuschnigg kancellár fogadta s ma utazik Budapestre, ahol a mai Franciaország problémáiról fog előadást tartani.

x **Orvosi hir.** Dr Révész Miklós fül-, orr-, gégeorvos, rendel délelőtt is fél 9—fél 11 óráig, délután 3—5 óráig, Piac ucca 77. szám.

— **A KIE nagyerdei őszi sétája** jó idő esetén vasárnap, 17-én lesz. Indulás reggel 9 órakor a viztoronytól. Visszaérkezés vonattal Zelemérről este 21 órakor. Zeleméren szalonnasütés is lesz. Élelmezéséről mindenki maga gondoskodik. Vasuti jegy ára 60 fillér. (:)

— **Mozsárütővel agyonütötte az anyósát.** A fehérmegyei Kokasd községben szörnyü gyilkosság történt. Hösz Sándor a közös konyhahasználat miatt feszült viszonyban élt az anyósával, aki ugyanabban a házban lakott. Tegnap este emiatt ismét szóváltás történt az anyós és vő között, melynek során Hösz hirtelen haragjában mozsárütőt kapott fel és azzal ugy halántékon ütötte anyósát, hogy az hang nélkül összerogyott és azonnal meghalt. Hösz a csendőrségen azzal védekezett, hogy nem akarta megölni anyósát és csupán véletlen baleset történt. Erős felindultságban elkövetett gyilkosság cimén letartóztatták és bekisérték a székesfehérvári ügyészség fogházába, ahol döntenek további sorsa felett.

uram!
minden igényt kielégitő dús férfiszövet raktárral és nagyon olcsó árakkal várom:
gabányi
férfiszövet üzlete;
piac u. 1.

— **Szegeden feketelistát készitenek azokról, akik megtagadták a koldusjárulék fizetését.** A többi városokhoz hasonlóan Szegeden is eltiltották a koldulást és a város minden kereső polgárára, kereskedelmi és ipari vállalatokra, — jövedelmükhöz mérten — bizonyos összegü koldusjárulékot vetettek ki. Az igy begyült összeg havonta 6000 pengőt tett ki, vagyis az egyes vállalatokra eső koldusfillérek egész minimális összeget, legtöbb esetben filléreket tettek ki. Azonban ezek a csekély összegek sem folytak be és behajtásuk is nehézséggel jár, ami viszont a koldusok segélyezését tette nehézkessé. A szegedi városházán most elhatározták, hogy azokról, akik megtagadták a koldusjárulék fizetését, feketelistát készitenek s azokat, akik e listán szerepelnek, bizonyos retorziókkal sujtják. A lista adatait hatósági megrendeléseknél, pályázatoknál, versenytárgyalásoknál, szállitások odaitélésénél tekintetbe fogják venni s azokat részesitik előnyben, akik a koldusjárulék befizetésére vonatkozó kötelezettségeiknek eleget tesznek.

— **Borsod megye alispánjának,** Bónis Aladárnak a nyugdijazását kérték a megyei kisgyülésen és 11 szavazattal 6 ellenében a nyugdijazás mellett döntöttek.

— **A vasutasok Szárnyaskerék és Önsegélyző Egyesülete** Hunyadi ucca 9. sz. alatti székházában 16-án este 8 órai kezdettel családias ismerkedési estélyt tartunk, mely alkalomra ezuton hivjuk meg érdeklődő tagtársainkat és családtagjaikat. Rendezőség. (:)

— **Fantasztikus pletyka jelent meg prágai lapokban** Rudolf trónörökös és Mária Antónia toscanai hercegnő állitólagos házasságáról. A különös hir ugy merült fel, hogy egy Pachmann Róbert nevü 54 éves ember azt állitja, hogy ő Rudolf trónörökös törvényes házasságából született fia s ezt okiratokkal tudja igazolni.

— **Ha a gyomrát elrontotta,** azonnal igyék egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet, mert ez az emésztő csatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélmüködést elrendezi, az anyagcserét fokozza s friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— **Elhamvasztották Renate Müller holttestét.** Renate Müllert, a kedves és népszerü német filmszinésznőt, kedden délután Berlinben eltemették. Halála tragikus körülményeivel nemrég bővebben is foglalkoztunk. Renate Müllert elhamvasztották és ugy helyezték örök nyugalomra. Temetésén az egész berlini müvészvilág résztvett.

— **Kofferes gyilkosságot követtek el Erdélyben** Sepsiszentgyörgyön, ahol két molnár malmuk előtt hatalmas bőröndöt s benne szétvagdalt, véres emberi testrészeket talált. A halott kabátjában hetvenezer leit találtak, többi zsebe ellenben ki volt fosztva. A gyilkos, ugy látszik, nem találta meg izgatott keresgélésében azt a pénz, amiért áldozatát megölte.

— **Az idén 929 vagon gyümölcsöt szállitottak el Gyöngyösről.** Ezt május 28-tól október 10-ig vitték el. Legnagyobb tétellel a szőlő szerepelt a gyümölcsszállitásban.

— **Gombamérgezés történt** Kispesten a Jókai uccában Horváth Szabó György munkás családjában. A réten szedett gombát főzték meg és attól lett beteg az egész család.

— **Botrány történt** az egyik fővárosi éjszakai mulatóban, mert a kedélyes hólabda-csata során az operaházi énekesek asztalától valakinek a labdája eltalálta Jónás Lajos ügetőtréner feleségét. Heves szóharc indult meg, majd Jónásné arculütött egy urat. A tréner pedig leboxolta Vermes Jenő operaénekest. Az ügyben a rendőrség folytatja a kihallgatásokat.

— **A szerb határ mellett rabolt** egy ismeretlen ember egy tarisznyát Izsák Mihály gazdálkodótól és mikor üldözésére siettek a menekülő rablónak, az lövöldözött és egy határőrnek, Dénes Ferencnek átlőtte a karját. A rabló, mielőtt elérhették volna, agyonlőtte magát. Személyazonosságát nem tudták megállapitani.

— **Elloptak egy harmincezer márkára becsült Cranach képet a lipcsei múzeumból.** A kép Mózest ábrázolja, a tizparancsolat tábláival, háttérben a zsidókkal. A körtefára festett Lukas Cranach-kép a lipcsei múzeum egyik legdrágább kincse volt és a festmény értékét harmincezer márkára becsülik. Amikor kevesen tartózkodtak a múzeumban, leszakitották a képet a falról s valószinüleg köpeny alá rejtve csempészték ki. A rendőrség a legnagyobb erélyel látott a nyomozáshoz, azonban a képet nem a rendőrség kerítette meg, hanem különös körülmények között került ismét vissza a múzeum tulajdonába. A lipcsei pályaudvar postahivatalának csomagfelvevő kosarában nagyobb csomagot találtak, amelyen nem volt cimzés. A tisztviselők két napig vártak, mert azt hitték, hogy a feladó elfelejtette a csomagra a cimzést ráirni s várták a jelentkezését. Ez azonban nem történt meg és a csomagot felbontották, melyben a legnagyobb meglepetésre az ellopott Cranach-kép volt összegöngyölve.

— **Baromfilopás.** Szemere József Keleti sor 1-d. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tolvaj ellen, aki az elmult éjszaka zárt baromfióljából hat tyukot ellopott.

— **Meghalt a világ legzseniálisabb régiséghamisitója,** Dossena Alajos Rómában. Dossena hamisitványain az ügynökök milliomosok lettek, őmaga pedig szegényen halt meg.

ARANY BIKA
gőzfürdő
állandóan
nyitva.
Csütörtökön is.

— **Felesége megvakitásáért két és félévi fegyházra itélték** Mészáros János 47 éves sződi gazdálkodót. Mészáros feleségét kapával agyonakarta verni s az ütések következtében az asszony szeme kifolyt.

— **Revolveres rablóhajsza volt a magyar-szerb határon** tegnap délután. Izsik Mihály udvari gazdálkodó jelentkezett a határőröknél, hogy egy férfi revolverrel megtámadta s elrabolta a pénzét. Ezután a támadó a határ felé menekült. A határőrök üldözőbe vették a rablót, aki visszalőtt rájuk s Dénes Ferenc határőrt karján el is találta. Mikor utólérték volna, fegyverét melléhez szoritotta és szíven lőtte magát. Nem találtak nála semmiféle irást.

— **Barackteát készitenek Kecskeméten.** Igen érdekes hirt közölnek Kecskemétről, a hires kecskeméti barackpálinkának vetélytársa készül a barackteában. A hir a következő: Hires gazda Kohárysszentlőrincen a Koháry-major birtokosa, dr Szundy Károly királyi tanácsos. A Koháry-major aszaltgyümölcsei iránt a külföldön is nagy az érdeklődés. Szundy Károly vendégeinek mostanában barackteával kedveskedik. A megaszalt kajszinbarackot leforrázva készül az aranyszinü baracktea, amelyben benne van a kajszinbarack minden aromája. A kecskeméti barackteából csakhamar világszenzáció lesz.

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELET)
PÉCS.
Comfortos magaslati üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek házi kára

— **Elveszett tegnap este** a DHV kocsifényező helyiségében sötétszürke kalap. P. S. monogrammal. Megtalálója adja le a DHV Petőfi téri irodájában. — 409

x **Acs Éta** varrodáját Csapó ucca 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid árak.

— **Magántisztviselők gyülése.** A magánalkalmazotti törvény készülő végrehajtási utasitása s a fizetett szabadságidőről megjelent rendelettervezet igen élénken foglalkoztatja Debrecen magántisztviselőit. Ezekkel a kérdésekkel foglalkozik a debreceni helyi csoport október hó 15-ére, pénteken este nyolc órára összehivott gyülése is, a helyi csoport Széchenyi ucca 19. szám alatti helyiségében. A nagy érdeklődéssel várt gyülés napirendje a következő: Kertész Miklós országgyülési képviselő „Aggályos reformtervek a társadalombiztositás terén". Wiesner Sándor központi alelnök: „Mi készül a magántisztviselők munkaviszonyának szabályozása körül". (x)

x **Gomb raktáramat** mindenféle szinben, divatban, okvetlen tekintse meg. Sok pénzt takarit meg. Horovitz Széchenyi ucca 1. szám.

— **Október hó 18-án megkezdődnek az Olasz Intézet előadásai.** Az Olasz Kultúrintézet közli az érdeklődőkkel, hogy október hó 18-án kezdi meg előadásait. A nyelvtanfolyamok, melyek szélesvonalú kultúr- és zenei programmal függnek össze, teljesen ingyenesek, beiratási dij kettő pengő. — Kérjük az iratkozókat, hogy fényképet illetőleg régi igazolványukat hozzák magukkal. Hivatalos órák: délelőtt 10—12 óráig és délután fél 6—fél 8 óráig vannak. (o)

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Dr. Angyal Zoltán fakereskedő leánya Katalin, H.-böszörmény, Orbán József kertész fia István, Dévai u. 18.

Házasságok: Liszka Mihály fm. Baross u. 13.—Haraszti Ilona u. ott. Márton Gyula fm. Teleki u. 76.—Fehér Anna u. ott. Srtébeli Pál szállodai szolga Erzsébet u. 89.—Nagy Emma u. ott.

Halálozások: Özv. Hüttl Tivadarné ág. ev. 79 éves, Budapest. Özv. Kiss Sándorné ref. 43 éves, Vendég u. 84. Szabó Julia ref. 80 éves, Kölcsey u. 8. Özv. Sarkady Istvánné ref. 65 éves, Boldogfalva u. 14. Nagy Irma ref. 8 hónapos, Monostorpályi ut 80. Mező Lajosné r. kat. 72 éves, Baromvásártér. Szojka Ilona g. kat. 12 éves, Hajdúdorog.

GYÁSZ ROVAT

Dr Hüttl Tivadar gyásza. Mély gyász érte dr Hüttl Tivadar egyetemi tanárt, a sebészeti klinika kiváló igazgatóját. Édesanyja, özv. **Hüttl Tivadarné** 80 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt úrasszony előkelő budapesti patricius család tagja volt. Férje Hüttl Tivadar annakidején országoshírű porcellángyáros, aki már régebben meghalt.

Özv. Hüttl Tivadarné szeptember elején, Balaton melletti nyaralását félbeszakítva, betegen jött fiához gyógykezelés céljából. Itt tüdőgyulladást állapítottak meg a betegnél, ami ilyen korban már szinte gyógyíthatatlan. Hüttl professzor az anya életéért aggódó fiúi szív diktálta minden erőfeszítéssel azon volt, hogy megmentse édes anyja életét. A gondos gyógykezelés öt hétig még életben is tartotta az édesanyát, de a beteg asszony állapota tegnapelőtt válságosra fordult és fia is időközben Budapestről megérkezett leánya karjaiban csendesen elhunyt.

Özv. Hüttl Tivadarné rendkivül nagyműveltségü, páratlan szívjóságú úrasszony volt. Halála széles körben keltett mély részvétet és a debreceni társadalom osztozik Hüttl professzor gyászában. Az elhunyt úrasszony holttestét Budapestre szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

— Hathavi fogház Ghibu magyargyalázó kifejezéseinek ismétléséért. A szegedi ügyészség Szekán Péter görögkatolikus papnövendék ellen nemzetgyalázás vétsége miat vádat emelt. A vád szerint Szekán, aki az aradi gör. kat. papnöveldének volt a növendéke, Kétegyházán, szülei lakásán, majd a népházban olyan kijelentéseket tett, hogy Erdély sohasem volt a magyaroké, a magyarok barbárok és Romániában sokkal jobb az élet, mint Magyarországon. A szegedi törvényszék előtt Szekán azzal védekezett, hogy ő ezeket a kijelentéseket nem mint a saját véleményét tette meg, hanem ezeket Ghibu professzortól hallotta az aradi gör. katolikus teológián. A törvényszék elfogadta ezt a védekezést és bizonyíték hiányában felmentette a papnövendéket A szegedi tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és nemzetgyalázásért hathavi fogházra ítélte Szekánt. A kúria Töreky-tanácsa tegnap helybenhagyta az ítéletet, kimondván, hogy nem szolgál a vádlott mentségére az, hogp kijelentéseit Ghibu professzor tanításaképpen adta tovább.

Japán repülők bombatámadása ilyen pusztítást végez Sanghajban.

— Az Országzászló köszönettel nyugtázza a következő adományokat: Benkő János P 5, M. kir. 6. sz. honvéd es közrendészeti kórház gazdasági hivatala 20, dr. Miskolczy Kálmán 2, Bohus Gusztáv 1, Városi Zeneiskola t. kara 9, özv. Tóth Lászlóné 2, N. N. 1, Galgóczy Sándor 2, dr. Rásó Sándor 5, M. Kir. Mezőgazdasági Vegykisérleti állomás 7, Székely Andor 2, Jaczina Mihály 2, Csáfordy Ferenc 2, Biky Gábor ref. tanár 2, Kaszanyitzky Andor 5, Kardos András müsz. tan. 3, Fábián Lajos máv főintéző 2, ny. altisztek asztaltársasága 3, Markovits Sándor 2, Spiskó Ferenc 3, Debreceni Vasútas Mansz. csoport 10, dr. Félegházy Sándor 2, dr. Miszti Károly 1, Uray Sándor 2, Nagy István könyvkötő 1, Csonka Ferenc 1, Mihalovits Jenő 20, Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara 10, Králl János min. tanácsos 5, Ref. Dóczy Tan.-képző 4, dr. Borzsvay Jenő 5, Egyetemi rektori hivatal 43, dr. Vágó Vince 1.50, Tiszántúli Jegyzőnyugdijasok 5, Horogh János 1, Németh Lajos szerelő 2, Tiszántúli Jegyzőnyugdíjasok Egyesülete 10, Magyar Hadviseltek debr. csop. 12, id. Mogyoróssy Győző 1, Őry Sándor 2 P.

— A jávai Soeravaja közelében két hollandi katonai vizirepülőgép a tengerbe zuhant. Az egyik gép kilenc főnyi legénysége életét vesztette. A másik repülőgép legénységének sorsáról még nem érkezett jelentés.

— 110.000 pengő inségsegélyt állapitott meg Szeged város részére a pénzügyminisztériu més a belügyminisztérium együttes bizottsága.

— Megkezdődött az OTI debreceni bérházának épitése. Végre megkezdődött az OTI debreceni bérházának épitése. Az iparügyi minisztérium véleménye alapján a belügyminisztérium, mint az ilyen ügyekben végső fórum, a Tóth Testvérek cégnek adta a munkát. A Deák Ferenc uccai üres telken már megkezdődtek a háromemeletes bérpaltoa épitésének előmunkálatai.

— Díjat nyertek a magyar a berlini fodrászversenyen. Berlinből jelentik: A háromnapos nemzetközi fodrászverseny díjait kedden este osztották szét. Az első díjat a német csapat, a második díjat Svájc első csapata, a harmadik díjat Svájc második csapata a negyedik díjat Magyarország csapata nyerte.

— A De la Rocque hazaárulással vádol két francia minisztert. A Petit Journal hasábjain De la Rocque ezredes, a francia tüzkeresztesek vezére, nyiltan hazaárulással és a francia hadsereg érdekeinek elárulásával vádolja Pierre Cot légügyi és Vincent Auriol államminiszteréket. De la Rocque szerint Cot Vincent Auriol támogatásával nagymennyiségü francia hadianyagnak Spanyolországba való küldésére akarta rávenni a kormány többi tagját A két miniszter ugyanakkor francia tisztek kiküldését is kivánta.

x Schaff tánciskolájában a Koronában tizenhatodikán uj tanfolyam kezdődik iparosoknak és kereskedőknek.

— Azamerikai sajtó is foglalkozik Horthy Miklós kormányzó beszédével, amelyet a tengerész emlékmü felavatásával kapcsolatos ünnepi vacsorán mondott. A „News Times" külön kiemeli beszédének azt a részét, amelyben a kormányzó külön ázsiai európai és amerikai népszövetség felállításáról szól.

— Az Angol Királynő éttermeiben rendezett háberus nótafelismerési verseny sikeréről már megemlékeztünk. A pályázatokat egy zsüri birálta felül, amely Rácz Jancsi cigányprimás vezetésével dr Csékv, dr Dobrossy Béla, Bán Emil sávossy László tagokból állott. Az első díjat egy pezsgő bólét az Angol Királynő igazgatósága adta, ugyancsak a következő díjat egy üveg pezsgőt, melyet Kostya Jenő nyert, valamint egy üveg tokaji asszut, melyet a repülők asztala nyert, egy üveg likőrt, melyet Fedák Tiborné úrnő nyert. A Mandel cég tiszteletdíját, egy estélyi cipőt Bagotthayné áurnő, a Kardos-cég tiszteletdíjt, hat finom zsebkendőt diszdobozban Ganovszky Lajos, a Szabó kézimunkaüzlet tiszteletdíját egy zsúrabroszt dr Szentkirályi László, a Sesztina-cég t. díjat egy Thermos-palackot a tűzértisztek asztala, Molnár Mária díját fényképfelvételt Váry-Szabó Tibor, a Tóth Gyula-cég díját, borotva készletet Győrék László, a Vidoni szalámigyár díjat, egy rúd szalámit dr Dobrossy Béla, a Milotay-cég díját egy doboz levélpapirt Auer Kálmán nyerte. — Itt említjük meg, hogy Rácz Jancsi legközelebb csárdásestet rendez.

— Iskolatársa úgy megrugta, hogy megsántult. Kovács Barna 9 éves gyermeket, Szoboszlói út 10 szám alatti lakost az ispotálytelepi iskolában a szünetben játszás közben egyik társa úgy rugta bokán, hogy a gyermek hangos jajkiáltással összerogyott és nem tudott a lábára állani. Az előhivott mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették a súlyos zúzódásokat szenvedett gyermeket.

— Pajkos gyerekek kővel bezúzták fejét. Budai László 44 éves, Pacsirta ucca 49. szám alatti lakos az Egyletkert ucca 8. szám alatt levő csónakzó tó partján dobálózó gyerekek közül az egyik hatalmas kővel úgy fejen vágta, hogy a súlyos kődarab bezúzta fejét. Budait elöntötte a vér s saját lábán bement a mentőkhöz, ahol bekötözték sérülését.

— Lezuhant a háztetőről egy tetőfedő. Kutassy Ferenc tetőfedő, Simonffy ucca 29. szám alatti lakos tegnap délután a Bethlen ucca 10. számú háznál dolgozott. Munkaközben a tetőn megcsúszott és lezuhant a földre Az esés következtében a balbokája kirándult s nem tudott felkelni. Mentőkért telefonáltak, akik Kutassyt a sebészeti klinikára szállították, ahol fel is vették kezelésre. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

Elengedték a revolveres bonyszereplőit

Beszámolt a »Debreczen« arról az éjszakai botrányról, melynek következtében előállitottak a rendőrségen két fiatalembert, akik revolverrel akartak kényszeriteni nőket arra, hogy lakásukra menjenek.

A feljelentést tevő nők által adott személyleirás alapján a rendőrség azt gondolta, hogy a két férfi a kasszafúró banda két tagjával azonos. Megerősitette a gyanút az a tény is, hogy a fiatalemberek üres villában laktak. A rendőrség lefolytatta az ügyben a nyomozást s a kihallgatások befejeztével, tegnap reggel, mindkettőjüket szabadon engedték.

Uzleti záróra Hajduszoboszlón

A kereskedelmelügyi és közlekedésügyi miniszter a következőket rendeli el:

1. paragrafus. 1. Hajdúszoboszló megyei város területén levő azokat a nyilt árusitási üzleteket, amelyekben túlnyomóan, vagy kizáróan élelmicikkeket, vagy állami egyedárusági cikkeket árusitanak, ideértve a csemegekereskedés, szatócsüzleteket s vegyeskereskedéseket, április hó 16-tól október hó 15-ig este 8 órától, reggel 5 óráig, október hó 16-tól, április hó 15. napjáig este 7 órától, reggel 6 óráig zárva kell tartani. — 2. Az előző bekezdésben emlitett nyilt árusitási üzleteket április hó 16tól, október hó 15 napjáig este 7 órától reggel 6 óráig, október hó 16-tól április hó 15-ig este 6 órától reggel 7 óráig zárva kell tartani. — 3. Oly üzletekben, ahol élelmicikkeket, vagy állami egyedárusági cikkeket, más cikekkel együtt árusitanak a 2 bekezdésben megállapitott időpont után csak élelmicikkek és állami egyedárusági cikkek árusithatók. — 4. A hétköznapokon, valamint a Szent István-napját követő köznapon azokat a nyilt árusitási üzleteket is, amelyek egyébként reggel 5 órakor nyithatók, csak reggel 6 órakor szabad kinyitni. 5. Az üzletek zárvatartására megállapitott idő alatt az üzletekben alkalmazottat foglalkoztatni tilos.

2 paragrafus. A jelen rendeletben foglaltak nem vonatkoznak: 1. Hajdúszoboszló megyei város területén levő mészáros- és hentes üzletekre, melyek záróráját a 88,488—1924. K. M. sz. rendelet szabályozza. — 2. Hajdúszoboszló megyei város területén levő sütőiparosok üzleteire, amelyeket továbbra is a 3,382—1917 M E sz. rendelet 26 paragrafusában megszabott időn át kell zárvatartani. — 3. Hajdúszoboszló megyei város területén levő kizárólag dohányárúdákra, amelyek zárórája tekintetben a m. kir. pénzügy miniszter rendelkezik.

3. paragrafus. Aki a jelen rendeletet megszegi, vagy kijátsza, vagy annál közreműködik, amennyiben cselekménye súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s pénzbün-

— „Mindent lopott már, csak malomkövet nem" állitotta Víg Kálmán szolnoki hentes Robmann József szolnoki kórházi gondnokról és levelet is irt a kórházi főorvosnak, hogy a törvényt és a szabályt lábbal tiporja a gondnok. A biróság késő éjszakai órákig tárgyalta a hatóság előtti rágalmazás és felhatalmazásra üldözendő rágalmazás ügyét. Izgalmas tárgyalás után, miközben a törvényszéki orvosszakértőt, mint tanút, a teremből is kiküldték a heves vita miatt, felmentették a hentest a rágalmazás vádja alól, de a hatóság előlti rágalmazás miatt elitélték kétszáz pengő pénzbüntetésre.

x Őszi ruha, télikabát szmoking különlegességek elsőrendü minőségben, rendkivül olcsó árban, Fodor úriszabónál, Békés Lajos cég volt főszabászánál. Arany János ucca 15.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR:

Október 14-én, csütörtökön este: **Illatszertár.**

Október 15-én, pénteken este: **Gólyaszanatórium.** Prömier bérlet. Csak felnőtteknek.

Október 16-án, szombaton délután: **Mágnás Miska.** Bérle szünet.

Október hó 16-án, szombaton este: **Gólyaszanatórium.** Bérletszünet.

Október 17-én, vasárnap délután: **Gólyaszanatórium.** Bérletszünet.

—=—

Horváth Arpád társulatát meghivta Sátoraljaujhely

Sátoraljaujhely megyei város Horváth Árpád társulatát pályázat mellőzésével meghivta öt évre. Az ottani szinügyi bizottság és a közgyülés is egyhangulag Horváth Árpádnak adta az ottani szinház bérletét és elhatározta, hogy az előző éveknél nagyobb arányu támogatást nyujt a szintársulatnak. Az eddigi tervek szerint öt-hat hetes szezont tart a debreceni szintársulat Sátoraljaujhelyen.

—

Illatszertár

László Miklós kitünő vigjátéka nagyon jó alkalmat adott arra, hogy a Csokonai Színház prózai együttese bemutatkozhassék. Olyan előadást láttunk, amire méltán büszke lehet a prózai együttes. Nemcsak a darab kitünő volta vitte sikerre a nagyon jó meglátású rendezéssel együtt ezt a darabot, hanem maga az előadás, az egyes szereplők külön-külön és együttesen.

Ime a bizonyság, hogy lehet minden kétértelmü egyérteműség nélkül is nagyon jól szórakoztató, jó kedvre hangoló, ötletes, fordulatos vigjátékot teremteni, ha hozzáértő ember irja azt a darabot. Érthető ellen a darabnak fővárosi nagy sikere, még érthetőbb volna azonban ha itt vidéken aratna megérdemelten nagy és fényes sikert olyan kiállításban és előadásban, hogy azt tegnap este a Csokonai Szinház szinre hozta.

Meséje, tartalma, élete és hangulata van ennek a háromfelvonásos darabnak. Csak úgy lüktet benne az élet és duzzad minden nap félelmesen őszinte de őszinteségében vig és megtréfáló jeleneteitől. A gyógyszerész, ki illatszergyárt nyit a Váczi uccán, keres, küzd, dolgozik, mig másodvirágzását érő felesége az egyik alkalmazottal hűtlenkedik s mindezt karácsony estén keil megtudnia. Már-már tragédiába hajlik a darab, anélkül, hogy egy percig is tragikumussá süllyedne, mikor hirtelen derült egü, lobogó élettől lángolóvá válik minden és egy másik karácsony estig kitisztul fej, szív, élet.

Szép.

Olyan szép, mintha nem is ebben a mesterségizü, — mindenből üzletet alacsonyító világban teremtődött volna.

És ezt a sok-sok szépséget, végtelen finom megérzéssel és megértéssel tudta valósággá álmodni **Kőmives Sándor** tökéletes rendezői készségével és azzal hogy a főszerepből is minden ízében valóságot adó figurát alkotott. Élmény volt.

De vele együtt mindenki. Nem tudnánk megmondani, hogy a maga posztján ki volt jobb, ki volt a különb.

Ladányi Ferenc ezzel a szereppel meghódította Debrecen igazán művészit váró és meglátó közönségét. Nagy volt, jó volt, igaz volt, színész volt és ember volt. **Pogány Margit** annyira őszinte és olyan megkapóan igaz művészetü volt, ami csak kivételes szerepeknél kivételesen művészeknél születhet meg, ha nagyon akarják az alakitás művészetét érzékeltetni. **Herczegh László** egyik lelke, tengelye és iztadó „hőse" volt ennek az előadásnak kettős maszkjában, de egy lelket ábrázoló Árpád kifutójában. **Alszeghy Lajos** megrázóan összetört, mindennel megbékélt, kenyerét féltő alkalmazottja az, akivel lépten-nyomon találkozunk napjainkban. **Sivó Mária** egyetlen jelenetében is megmutatta, hogy nem a hosszú szerep, de a kitünő játék a fontos. Ugyanezt mondhatjuk marokbafutó jampec figurát játszó **Kamarás Gyuláról, Nagy Erzsiről,** — nyulfarknyi szerepében **Balázs Jánosról, Kovács Lászlóról, Kun Tiborról** és a többiekről.

Élmény volt. Nagy kár, hogy alig félháznyi közönség élvezte, tapsolta s nevette végig ezt a kitünő előadást. — Díszlet, sodró lendület, kedv és művészet.

Igazában most kezdődött ezzel a darabbal a szinházi szezon.

—

A szinházi iroda jelenti:

Fel akarjuk világositani szinházjáró közönségünket egy balhiedelem dolgában. Az a tévhit van elterjedve, — hogyha egy ujdonság nem prömierbérletben kerül szinre először annak értéke kétesebb s az nem is lehet jo darab. Hogy ez mennyire téves beállitás, igazolja az

—

ILLATSZERTÁR

tegnapi forró sikere, mely még a nem zsúfolt ház mellett is teljes mértékben kirobbant, úgyhogy a közönség köréből hangzott el a legtöbb csodálkozás, hogy ezt a derüs darabot, melyben egy megható emberi történet a legéletszerübb pesti figurákon át változik megható és mulatságos szindarab, — nem látogatta már első előadásán teljes számú közönség. Vállaljuk azt a kockázatot, amivel a tévhit eloszlatása jár, mert szüksége mutatkozik, főleg az évad elején annak, hogy prömierbérleten kivül is mutassunk be ujdonságokat, mert nincs más célunk, mint hogy közönségünk számára a legváltozatosabb müsort produkáljuk. Ezért adott három ujdonságot a szinház ezen a héten, a népszerü és olcsóbb igényü szórakoztatás célját képezte a **Huszárkisasszony,** amely elsősorban a szinház komikus gárdájának adott lehetőséget a mókára és vidámságra. Az **Illatszertár** már egész magas igényü mulattatást ad és a

—

GÓLYASZANATÓRIUM

fényes bizonysága akar lenni annak, hogy a magyar szerzők is el tudják érni a legszellemesebb francia operett lehetőségeit és a Csokonai Szinház társulata teljes művészi rugalmassággal alkalmas egy franciás stilusu operett előadás megvalósitására.

Csütörtökön bérletszünetben kerül szinre a nagysikerü **ILLATSZERTÁR,** Kőmives Sándor rendezésében, Pogánnyal, Kőmivessel, Ladányival, Herczeggel, Alszeghyvel a fő és Sivóval, Nagy Erzsivel, Kamarással, Balázzsal és Seprényivel a többi szerepekben.

A pénteki **Gólyaszanatóriumot** Szabó Ernő rendezi, Jurik Ica, Jurik Julcsi, Halassy Mariska, Pogány Margit, Ladányi Ferenc, Szabó Ernő, Herczegh, Alszeghy és a teljes operett együttes játsza. **Prömier bérlet 3. sz.**

Kongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

SPORT

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai vasárnapi Ujpest elleni mérkőzését **Kovács Dezső** vezeti. Nem nagynevü játékvezető, de azért még — ettől — jól is vezetheti a mérkőzést Reméljük a legjobbakat... A Hungária Phöbus mérkőzést Ujvári, a Nemzeti Törekvést Bán, Elektromos—Szürketaxi mérkőzést Fehér, Budafok—Budai 11 Salgó, Szeged—Ferencváros Gombos, Kispest—Győri ETO-t Ivancsics vezeti.

A Budai 11 megóvta a Szeged ellen 2:1 arányban elvesztett bajnoki mérkőzést. Indokolás: játékvezetői tévedés a 11-es megitélésénél és egy játékos, Bárkászi le volt tiltva a Cégliga által s igy nem játszhatott volna. Az első ok, birói tévedés — reménytelen, a második már komolyabb.

Fogl II megválik a Győri ETO-tól. Pedig hogy dicsőitették, amikor behozta a győri csapatot az első ligába. Azóta pedig a csapat sem jobban, sem rosszabbúl nem játszik, de bünbak és kidobják a „kanapét", illetve Fogl II. edzőt. Az edzőváltozás ellenére ki fog esni a Győri ETO.

Szövetségi és alszövetségi ellenőröket küldenek ki ezentúl minden fontosabb de kevésbé fontos labdarugó mérkőzésre. Az utóbbi időben előforduló rendzavarások miatt van erre szükség. A Nemzeti Liga már be kérte azok névsorát, akiket Debrecenből kérnek fel és küldenek ki a Bocskai debreceni mérkőzései ellenőrzésére. A Keleti Alszövetség is kiküldi ezentúl ellenőreit a mérkőzésekre, akik a játékvezető felett is állanak. Ezek állapitják meg és tesznek jelentést arról milyen a pálya, felszerelése, el van-e jól zárva a közönségtől, jelentik és ellenőrzik, hogy viselkedik a közönség, fegyelmezetlen-e vagy sérteget-e, **ellenőrzik a játékvezetőt, annak működését, a játékosokat és a fegyelmi eljárásnál elsősorban ezek jelentését fogadják el s azok ellen a játékosok ellen, egyesület s néző ellen is indithat, akiket a játékvezető ki sem állitott,** vagy nem is jelentett. Majd csak rend lesz a pályákon és a nézőtéren egyaránt, ezt kivánja a labdarugósport érdeke is.

A vasárnapi müsor Keleten: Debrecenben DEAC—DVSC: Weisz S. — Textil—Karcagi MOVE: Róse. — Nyíregyháza NyKISE—MTK: dr Nagy Berettyóujfalu BUSE—NyTVE: Sass. Mátészalka MVTE—NyVSC: Pünkösdy dr. — Püspökladány PMÁV—Báthori SE: Schvéd. — **II. osztály:** Derecskei MOVE—DMTE: Kiss dr. — DKAC—Bihari Turul: Lengyel dr. — Polgár: PIAC—Ny Előre: vitéz Makády dr. — Kisvárda KKLE—NyVSC: Sólyom. — Nyírbátor: Báthori II.—NSE: Arndt. — Nyíregyháza NyTVE II.—NyKISE II.: Szvatkó. — Debrecen DVSE II.—DVSC II.: Márkus. Ifjúsági Vargakert—DEAC: Piller. (Egyletkert pálya).

EGYETEMI ATLETIKAI VERSENY.

Szombaton és vasárnap délután rendezte meg a DEAC az egyetemi sporttelepen 1937—38. tanévi újonc atletikai versenyét, Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár vezetésével az alábbi eredményekkel:

100 méteres sikfutás: 1. Lukacsi Gy. th. 2. Szamos Mihály oh. 3. Bagdi L. bh. 4. Sóvágó Gábor jh. — **200 méteres sikfutás:** 1. Lukácsi Gyula th. 25 2. Szamos Mihály oh. 25.4 mp. 3. Bagdi László bh. — **400 méteres sikfutás:** 1. Lukácsi Gyula bh. 56.6 mp. 2. Bartha Gyula oh. 59.8 mp. 3 Bagdi László oh. 62.3 mp. — **800 méteres sikfutás:** 1. Törös Béla oh. 2.41 mp. — **1500 méteres sikfutás:** Törös Béla. — **Magasugrás:** Sóvágó Gábor jh. 1.40 m. — **Távolugrás:** 1. Szamos Mihály oh. 5.23 2. v. Sebestyén György jh. 5.15 m. 3. Simon Mihály oh. 4.85. 4. Sóvágó Gábor 4.69 m. — **Súlylökés:** 1. Szilágyi Tibor 11.69 m. 2. v. Szabó László oh. 10.62 m. 3. Szamos Mihály oh. 9.76. 4. Szilágyi Dezső jh. 9.76 m. — **Gerelyvetés:** 1. v. Szabó László oh. 41.10 m. **Diszkoszvetés:** 1. Szilágyi Tibor jh. 32.77 m. 2. v. Szabó László oh. 27.22. 3. Képíró Ferenc bh. 26.06 m. 4. Sóvágó Gábor jh.

Női számok: 100 méteres síkfutás: 1. Szabó Éva oh. **Magasugrás:** 1. Szabó Éva oh. 4.25 m. — **Súlylökés:** 1. Szabó Éva oh. 6.76. **Diszkoszvetés:** 1. Szabó Éva 18.12 m.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza és a rozs 10 fillérrel javult.

A készárúpiacon a búza és a rozs 10—10 fillérrel drágult. A tengerinél a külföldi szállitások miatt 20 fillérrel emelték az árakat. A bab 50 fillérrel olcsóbbodott.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.60, 78 kg 20.50—20.90, 79 kg 20.75—21.10 80 kilós 20.90—21.20. — Felsőtiszai 77 kg 20.20—20.60, 78 kg 20.50—20.90 79 kg 20.75—21.10, 80 kg 20.90—21.20 rozs pestvidéki 18.80—18.90, rozs más származású 18.90—19.10, takarmányárpa elnőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.75—20.75, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendü 16.90—17.00, középminőségü 16.75—16.85, tengeri 14.00—14.10, nyolcas liszt 14.6—15.40 fillér mázsánként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 18.60—19.50 pengő, rozs 17.20—17.50, árpa 15.20—15.50, zab 14.50—15.50, ó szemes tengeri 11.80—12.20, új szemes 9.20—9.60, új csöves 6.80—7.30, lucerna 5.50—7.20, széna 3.30—5.20, here 5.50—6.00, — bükköny 5.00—5.60 szalma 2.20—2.40 cukorrépa 2.00—2.20, takarmányrépa 1.90—2.00, fehér tök 2.00—2.40.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Október 14, csütörtök: Császár, Diósgyör, Kölcse, Páka, Pálháza, Pellerd, Szakály.

Október 15, péntek: Aszód (állatvásár), Csenger, Csetény, Erdőtelek, Kercseliget, Somogyvár, Szarvas, Rum, Veszprém (havi).

Október 16, szombat: Besenyszög, Csanádpalota, Kistelek, Kiszombor, Szarvas.

Október 17, vasárnap: Szarvas.

Október 18, hétfő: Egyek, Érsekvadkert, Kapuvár, Kiskörös, Kőszeg, Mezőkövesd, Miskolc, Nagybaracska, Nyíregyháza, Ócsa. Ózd (havi), Pécsvárad, Rajka, Ricse, Salgótarján, Söjtör, Szentgotthárd, Szalkszentmárton, Szentlőrinc, Szob, Szőllősgyörök, Tarján, Tatabánya (havi), Vál.

Október 19, kedd: Borsodnádasd, Edelény, Nagybórzsöny, Salgótarján, Tálya, Tevel, Ujpest, Vajszló (havi).

Október 20, szerda: Egyed, Egyházaskozár, Hedrehely, Inke, Németboly, Rudabánya, Siófok, Szentpéterur.

Október 21, csütörtök: Baranyajenő, Felsőmocsolád, Keszthely, Szentgyörgy völgy, Tengelic, Tornaszentandrás, Zánka.

Október 22, péntek: Komádi, Mindszent, Mikosszéplak, Szigetszentmiklós.

Gönczy József
uriszabósága
Rákosi Jenő (Király) u. 5.
Arban olcsó, kivitelben elsőrendü!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Nyomozó iroda

Kifutófiú
megbizható, számolni tudó, kenyérkihordónak felvétetik, K. Tóth ucca 1. szám. 381

Szabó magánnyomozó
irodája Varga ucca 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál. 380

Alkalmazást nyer férfi

LAPÁRUSITÓK LEHETŐLEG IGAZOLVÁNNYAL ELÁRUSITÁSHOZ ÉS KÉZBESITÉSHEZ FELVETETNEK. KEREKPÁROSOK S KEREKPÁROZNI TUDÓK ELŐNYBEN. JELENTKEZÉS DÉLUTÁN 3-TÓL A „DEBRECZEN" CIMŰ LAP KIADÓHIVATALABAN. JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Jól fejő
bojtárt, nőtlent, benntkosztost keresek azonnali belépésre tejgazdaságban. Cim a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsist,
nőtlent, benntkosztost keresek azonnali belépésre, homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Órássegéd,
nagymunkás felvétetik, Borbélyné, Kossuth u. 4. szám. 386

Tanuló
és kifutó felvétetik, a Harmathy könyvüzletben, Piac ucca 7. 376

Asztalostanuló
fizetéssel felvétetik, — Vangor Antal asztalos, Kossuth ucca 7. szám, (Gambrinus átjáró). 371

Kocsis,
szikvizüzembe felvétetik. Cim: Apafi ucca 155. szám. 408

Fiút,
tanulónak felveszek, Szent Anna ucca 39. sz. fűszerüzlet. 401

Fiú és leány,
fodrásztanulónak felvétetik, Vár ucca 2. 400

Fontos
napi cikk eladására agilis eladó felvétetik. Ajánlatok: Fix és jutaléK kiadóba. 393

Kifutófiút
bőrüzlet, Piac 9. 410 felveszünk, Süsskind,

Alkalmazást nyer nő

Perfekt
szakácsnőt keresek, október 15-ére, vidéki gazdaságba, jó és hosszú bizonyítványokkal. — Cim a kiadóhivatalban. 38

Varrodába
ügyes segédlányok felvétetnek, Piac ucca 46. keresztépület. 325

Bejárónő
felvétetik, Vár ucca 2. házfelügyelőnél. 387

Ügyes
mindenest kéttagú családhoz október hó 15-re keresek Kazinczy u. 4. szám. 383

Gyakorlott
kiszolgáló kisasszony felvétetik, Auspitz festéküzlet, Csapó ucca 16. szám. 377

Mindenes
bentlakót, kéttagú családhoz felveszek Adler. Széchenyi ucca 11. 406

Bejárónő
főzni tudó azonnal felvétetik, Szoboszlói úti bérház B lépcső, III. e. 12 ajtó. 404

Kifutólány
és biciklizni tudó fiú, azonnalra felvétetik, Salétrom ucca 8. 408

15-ére,
tiszta, állandó bejárónőt keresek, kozmetika püspöki palota. 397

Segédlányok,
kabátvarráshoz felvétetnek, nőiszabóságba, Tokaji, Arany János ucca 2. 398

Alkalmazást keres nő

Német leány,
gyermek mellé ajánlkozik. Cim: Bádogos ucca 2. szám, telefon: 16—08. 402

Segéd-
és tanulóleányokat felveszek, nőidivatterem, Miklós ucca 2. (Apolló mozival szemben). 369

Ajánlat

Kilós
és méteres maradék nagy választékban és hihetetlen olcsó árban. József kir. herceg ucca 2. sz. kaphatók. 1974 10. 20

Bontásból
származó tégla s cserép ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 574 10. 24.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varról szalonokba, hibás tükrök ujjá öntése, üvegcsiszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15 sz. 866 vv.

Cianoztasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1

Konecsny cég
úriszabósága vállal fazonokat, igazítást, fordítást, átalakítást, vasalást. Halköz 4. sz., az udvarban 4. ajtó. 1789. 10. 17

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javítások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger Csapó ucca 101. 1978 vv

Legszebb
perzsa olaj dauer, berlini módszer szerint, egyedül Balogh fodrásznál, Batthyány u. 10. szám 52 10. 17.

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 Pannonia udvarban! 55+

Pénzt adok
pincelomért, padláslomért, használt butorért, zálogjegyért, varrógépért, minden féle ingóságért Barnáné, Csapó 16. Hivásra jövök. Telefon 32—11. 22+

Kereslet

Veszek
2 darab budapesti Filléresgyors jegyet. Csapó ucca 76. 384

Komondor,
kölyökkutyát, kettőt, keresek megvételre. — Girgás, Árpád tér 2. 405

Teljes ellátás

kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39 szám. 949 10. 1

Hangszer

Hatfilléres lapot
írni kényelmesebb —, mint értem jönni. — Gärtner hangoló. 378

Eleimiszer ital

Tokajvidéki
termelői borpincét létesítettem. Kitünő zamatú olcsó borokat árúlok, Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Bútor

Bútorüzlet megszünik.
Kombináltszekrények, rekamiék, fotelek, hálók, ebédlők, hencserek konyhaberendezések, nagyon olcsón kaphatok. Hunyadi ucca 17. 332

Dióhálók,
ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés irodaberendezés, szalonok, minden elképzelhető ingóságok eladása, vétele Dégenfeld tér 6. szám. 1324 11. 3.

Eladó
két ágy sodronnyal, s matraccal és két éjjeli szekrény, Sinay Miklós ucca 38. 406

Autó, motor kerékpár

Chevrolet
négyhengeres teherautó széjjel szedve, darabonként eladó. Bónis, Hatvan ucca 31. 1435 10. 28.

Tüzelő anyagok

Saját
érdekében most szerezze be kőszénszükségletét. 100 kg. 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan 21. 1549, 11. 3.

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadók
nagy száraz féregmentes pincék, bármily raktárnak, Péterfia 8. 390

Fűszerüzlet,
berendezéssel azonnal kiadó. Késes ucca 13. Értekezni ugyanott. 375

Átadó üzlet vendéglő

Központban
jobb helyen fűszer üzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Kiadó
egy jómenetelü szatócs üzlet. Értekezni lehet: Szabó Antalnénál, H.-Szovát. 309

Piac uccán,
újonnan berendezett női fodrásznak alkalmas üzlet, olcsón eladó. Royal épület, pedicür. 388

Fűszerüzlet,
berendezéssel, kevés árúval olcsón eladó. Érdeklődni: Monostorpályi út. Zafir. 306

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
előszoba, konyha, spájzból álló szép lakás kiadó. Erzsébet ucca 26. 2001 10. 15

Kiadó
magános úrinőnek egy csendes udvarban, egy szoba, külön pincekonyhával, vagy anélkül, Varga ucca 38. 389

Kiadó lakás kétszobás

Kettőszobás,
mellékhelyiségeivel az unitárius egyház szép, virágos, tiszta udvarán kiadó. Hatvan ucca 24. délelőtt 11—3 óráig. 374

Kiadó lakás háromszobás

Keresek,
november, esetleg, dec. hó elsejére, lehetőleg egyedülálló 3 szobás, komfortos lakást. Cimet kérek „382" jeligére a kiadóba. 382

Háromszobás
villa, a Kossuth-kertben azonnal kiadó. s esetleg egy hold szőlővel. Értekezhetni lehet: Gazdák Bankjában 372

Vegyes

Salgótarjáni
„Perpetum" folytonégő samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

Grafológusnő,
múlt, jelenről felvilágosit. Jövőjét boldogulása felé irányitja. — Széchenyi ucca 43. 319

Butorozott szoba

Különbejaratú
csinosan bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós ucca 21. 379

Csinosan
bútorozott szoba, azonnalra kiadó. Csapó u. 19., szám, balra első a. 394

Bútorozott
uccai szoba, azonnal kiadó. Maróthy György ucca 38. 392

Különbejáratú
uccai parkettes szoba, csinosan berendezve, egy-két személynek kiadó. Simonffy ucca 32. 399

Ingóság eladás

Eladó
egy nagyobb jókarban levő sparhelt. Szabó Kálmán ucca 41 B. 370

Lengyelbunda,
alighasznalt, 106 centis olcsón eladó. Megbizás ból: Nagy József szücs mester, Szent Anna u. 1006

Nyolc lyuku,
erősesn használt „Zephir" kályha, nagyon olcsón eladó, Domokos Lajos ucca 6. 1066

Eladó
egy nagy jókarban levő asztaltakaréktüzhely, Péterfia 8. Megtekinthető délután. 391

Schőberlágy
dióháló, varrógép, s irodaberendezés, kabátok, írógép, lószőr, s vegyes bútorok eladók. Csapó ucca 16. 385

Elveszett

Elveszett
egy vadliba, Faragó u. 23. szám alól, aki megtalálta, vagy nyomravezet, illő jutalomban részesül. 407

Október 12-én,
délután elveszett egy vérnyomásmérő, hengeres bőrtokban. Megtaláló 5 pengőt kap. Tímár ucca 26. 395

Eladó házhely

Közmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön ajánlásával eladók — Felvilágositást ad: d. u. után 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. vv

Eladó ház

Adómentes
jól jövedelmező, szép lakóház eladó. Megbizott: Fahidi, Telefon 24—18. 1812 11. 3.

Eladó
Nyilastelep, Malvin u 33. számú ház, kedvező fizetési feltételekkel. Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth u.

Felelős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.